

**T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİMİ BİLİM DALI**

**TÜRK MİLLİ TAKIMINDA YER ALAN
BOKSÖRLERİN BOKS SPORUNA BAŞLAMA
NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİNİN
BELİRLENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Harun KAHRAMAN

Tez Danışmanı: Dr.Öğr.Üyesi Seyit Ahmet KETEN

İSTANBUL, 2019

**T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİMİ BİLİM DALI**

**TÜRK MİLLİ TAKIMINDA YER ALAN
BOKSÖRLERİN BOKS SPORUNA BAŞLAMA
NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİNİN
BELİRLENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Harun KAHRAMAN

Tez Danışmanı: Dr.Öğr.Üyesi Seyit Ahmet KETEN

İSTANBUL, 2019

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS SPOR YÖNETİMİ

Tezin Adı:
Öğrencinin Adı Soyadı:
Tez Teslim Tarihi:

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğu
_____ Enstitüsü tarafından onaylanmıştır.

Prof. Dr. Fehim COŞAN
Enstitü Müdürü
İmza

Bu Tez tarafımızca okunmuş, nitelik ve içerik açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak yeterli görülmüş ve kabul edilmiştir.

_____ Jüri Üyeleri

_____ İmzalar

Tez Danışmanı
-
Dr. Öğr. Üyesi Seyit Ahmet KETEN

Üye
-
Doç. Dr. Kubilay ÇİMEN

Üye
-
Prof. Dr. Bilge DONUK

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazıma kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi ve tez çalışması sırasında faydalandığım diğer tüm bilgi ve yorumlara da kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

Harun Kahraman

İmza

TEZ YAZIM KILAVUZU UYGUNLUK ONAYI

“Türk Milli Takımında Yer Alan Boksörlerin Boks Sporuna Başlama Nedenleri Ve Beklentilerinin Belirlenmesi” adlı Yüksek Lisan tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Harun Kahraman
İmza

Danışman
Dr.Öğr.Üyesi Seyit Ahmet KETEN
İmza

Enstitü Yetkilisi
İmza

TEŐEKKÖR

Bu çalışmanın yÖrÖtÖlmesi esnasında desteğini esirgemeyen Doç. Dr. İbrahim ERDEMİR ve Dr. Öğr. Üyesi Nahit ÖZDAYI, tezin yazılan aşamasında her daim yanımda olan kardeŐim Ali Polat ÇAKICI'YA ve çalışmam sırasında yardımını esirgemeyen büyük küçük herkese teŐekkÖr ederim...

ÖZET

TÜRK MİLLİ TAKIMINDA YER ALAN BOKSÖRLERİN BOKS SPORUNA BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİ

Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı
Spor Yönetimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı : Dr.Öğr.Üyesi Seyit Ahmet Keten

Haziran 2019, 59 Sayfa

Çalışmanın amacı, Türk Milli Boks Takımında yer alan uluslararası yarışlara katılan sporcuların boks sporuna başlama nedenleri, boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile boks sporundan beklentileri arasındaki ilişkilerin tespit edilmesidir. Çalışmaya Türk Milli Takımında yer alan uluslararası yarışlara katılan 13-16 yaş aralığında kadın ve erkek olarak rastgele seçilen 104 boksör katılmıştır. Araştırmada katılımcılara uygulanan anket; Sunay ve Saracaloğlu'nun 1997, ayrıca Bayraktar ve Sunay'ın da 2004 yıllarına ait çalışmalarında kullanılmıştır. Anket araştırmanın amacına uygun olarak boks spor dalına uygun olarak revize edilmiş, veri toplama aracı olarak sporculara uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin betimleyici istatistiği için SPSS 23 paket programından faydalanılmıştır. Araştırma sonuçları, betimsel istatistikler şeklinde sunulmuş ve sonrasında bölümlerin ortalama puanları bakımından farklılık yaratıp yaratmadığına ilişkin yorum yapılabilmesi için de “t” testi kullanılmış, Anova

testi, gruplar arasındaki farkı tespit etmek için Tukey testi ve ölçekteki parametreler arasında ilişkiyi tespit etmek için korelasyon testi uygulanmıştır. İstatistiksel testlerde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ ve $p<0,01$ olarak alınmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre; Boks sporuna başlama nedenleri ile boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ve boks sporundan beklentileri karşılaştırmasında cevap verdikleri sorularda değişkenlikler olsa da istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir. Sonuç olarak boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerinin spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek, ileride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek nedenler, profesyonel olarak boks sporunu yapma seviyesini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Spora Yönelme, Spordan Beklenti, Boks.

ABSTRACT

DETERMINATION OF THE REASONS AND EXPECTATIONS OF THE BOXERS IN THE TURKISH NATIONAL TEAM

Harun Kahraman

Coaching Education Department
Sport Management Science

Thesis Supervisor : Assist Prof. Seyit Ahmet Keten

July 2019, 59 Page

The aim of the study is to determine the expectations and reasons for starting the boxing sport of athletes participating in international competitions in the Turkish national boxing team, the reasons for dealing with boxing sport as a professional and the relations between the expectations of boxing sport. The study included 104 randomly selected men and women in the age range of 13-16 who participated in international races in the Turkish national team. The survey was conducted by Sunay and Saracaloğlu in 1997 and Bayraktar and Sunay in 2004. The questionnaire was revised according to the purpose of the research and it was applied to athletes as a data collection tool. For descriptive statistics of the data obtained from the study, SPSS 23 package program was used. The results of the study were presented as descriptive statistics, and then the “T” test was used to interpret whether the sections were different in terms of mean scores, and the Anova test was applied to determine the difference between the groups and the Tukey Test and the correlation test was applied to determine the relationship between the parameters on the scale. In statistical tests, the significance level $p<0.05$ and $p<0.01$ was taken as. According to the results of the research; Although there were differences in the reasons for starting boxing sport and the reasons for dealing with boxing sport

professionally and the questions they responded to in comparison to expectations from boxing sport, statistically significant differences were not detected. As a result, the reasons for dealing with boxing sport as a professional by doing sports to evaluate the leisure time positively, the future sports related universities level of Education reasons, the level of boxing sport as a professional increase.

Key Words: Sport, Sports Orientation, Sports Expectation, Boxing.

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK	
ONAY SAYFASI	
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	iii
TEZ YAZIM KILAVUZU UYGUNLUK ONAYI.....	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar	xii
ŞEKİLLER	xiii
KISALTMALAR	xiv
1.GİRİŞ	1
1.1 PROBLEM CÜMLESİ.....	2
1.2 SINIRLILIKLAR.....	2
1.3 ALT SINIRLILIKLAR.....	2
1.4 SAYILTILAR	2
1.5 HİPOTEZLER.....	3
1.6 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	4
2. GENEL BİLGİLER.....	8
2.1 SPOR TARİHİ.....	8
2.2 SPORA KATILIM VE BAŞLAMA NEDENLERİ.....	10
2.2.1 Bireyi Spora Yönlendiren İhtiyaçlar	10
2.2.1.1 Biyolojik ihtiyaçlar	10
2.2.1.2 Sosyal ihtiyaçlar	10
2.2.1.3 Psikolojik ihtiyaçlar.....	10
2.2.2 Bireyi Spora Yönlendiren Motivasyon Faktörleri	11
2.2.2.1 Aile	11
2.2.2.2 Arkadaş çevresi.....	11
2.2.2.3 Okul çevresi.....	12

2.2.2.4 Kitle iletişim araçları.....	12
2.3 DÖVÜŞ SPORLARI.....	12
2.3.1 Boks Tarihi.....	13
2.3.2 Boksun Temel Teknikleri	20
2.3.2.1 Gard teknikleri	20
2.3.2.2 Vuruş teknikleri.....	20
2.3.2.3 Savunma teknikleri	21
2.3.2.4 Ayak hareket teknikleri	24
2.3.3 Boksun Saha, Malzeme ve Kurallar Bilgisi.....	25
2.3.3.1 Saha (Ring)	25
2.3.3.2 Malzemeler	26
2.3.3.3 Boks Kuralları	27
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	32
3.1 ARAŞTIRMA GRUBU	32
3.2 ARAŞTIRMA MODELİ.....	32
3.3 ARAŞTIRMA EVREN VE ÖRNEKLEMİ	32
3.4 VERİ TOPLAMA ARACI	32
3.5 VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ	33
3.6 VERİLERİN ANALİZİ	33
4. BULGULAR	35
4.1 DEMOGRAFİK BULGULAR.....	35
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİ.....	51
5.1 SONUÇ	55
5.2 ÖNERİLER.....	55
KAYNAKÇA	57
EKLER.....	61
Ek A.1 Anket	61
ÖZGEÇMİŞ.....	63

TABLolar

Tablo 2.1. Boksörlerin Sikletleri.....	28
Tablo 4.1. Sporcuların Boks Başlama Nedenleri ile İlgili Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları.....	36
Tablo 4.2. Sporcuların Boks Sporunu ile Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenlerinin ve Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları	37
Tablo 4.3. Sporcuların Boks Sporundan Beklentileri ile İlgili Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları.....	39
Tablo 4.4. Cinsiyete Göre Boks Sporuna Başlama Nedenleri ile İlgili Farklar.....	41
Tablo 4.5. Cinsiyete Göre Boks Sporunu ile Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenleri ile ilgili Farklar.....	42
Tablo 4.6. Cinsiyete Göre Boks Sporundan Beklentiler ile İlgili Farklar.....	43
Tablo 4.7. Yaş Gruplarına Göre Boks Sporuna Başlama Nedenleri ile İlgili Farklar	44
Tablo 4.8. Yaş Gruplarına Göre Boks Sporunu ile Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenleri ile İlgili Farklar	44
Tablo 4.9. Yaş Gruplarına Göre Boks Sporundan Beklentiler ile İlgili Farklar	46
Tablo 4.10. Eğitime Göre Boks Sporuna Başlama Nedenleri ile İlgili Farklar	47
Tablo 4.11. Eğitime Göre Boks Sporunu ile Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenleri ile ilgili farklar.....	48
Tablo 4.12. Eğitime Göre Boks Sporundan Beklentiler ile İlgili Farklar.....	49
Tablo 4.13. Ölçekler Arası Korelasyon Analizi.....	50

ŞEKİLLER

Şekil 4.1 Sporcuların Yaş, Cinsiyet ve Eğitim Durumu Özellikleri	36
--	----

KISALTMALAR

AİBA	: Uluslararası Amatör Boks Birliği
IOC	: Uluslararası Olimpiyat Komitesi
Spss	: Statistical Programme For Social Sciences
TBF	: Türkiye Boks Federasyonu

1.GİRİŞ

Spor, kişilerin zihinsel, sosyal, duygusal ve fiziksel bakımdan gelişmelerine katkı sağlayarak, bilgi, beceri ve liderlik yeteneklerine geliş sağlayan bir araçtır. Sporun ülkeler arasında dostluk ve barış ile ülke ekonomisine getirdiği olumlu katkıları vardır. Öte yandan, günümüzde gerek basın yayın organlarının spora yaklaşımı, gerekse insanların stresten kurtulma, vücutlarını formda tutma çabaları ve hepsinin ötesinde sporda kazanılan uluslararası başarılar, toplumun günlük yaşamında ve moral seviyesinde nispeten önemli hale gelmiş, spora önemli bir format kazandırmıştır (Sunay 2002).

Spora katılımın genel sağlığın yanında sosyal, fiziksel, fizyolojik ve psikolojik sağlık yönden yararlı olduğu bilinmekte olup (Şahin 2015; Salar vd. 2012; Hekim 2016; Hekim 2015; Güner 2015) stresle mücadelede sporun koruyucu bir role sahip olduğu belirtilmektedir (Şahin vd. 2012). Buna karşılık profesyonel seviyede spora katılım bazen ciddi seviyede strese neden olmaktadır. Örneğin; boks sporu yüksek seviyede aerobik ve anaerobik güç gerektiren, bu sebeple yüksek yoğunlukta aerobik ve anaerobik antrenman modellerinin uygulandığı ağır bir spor dalıdır (Hekim 2015).

İnsanoğlunun birçok ihtiyacı olduğu gibi spora katılım veya aktivitede bulunmak da bu ihtiyaçlarında biridir. Bireyler stres atmak, sağlık, sosyalleşme, yeni yerler görme veya yeni ilişkiler geliştirme gibi nedenlerden dolayı spor yapmayı tercih edebilirler. Spor ister sağlık ister boş zamanları değerlendirme, isterse performans amacıyla yapılsın bireyin yaşamını zenginleştirmektedir. Bu nedenle çeşitli spor gruplarına katılım her yaşta insana önerilmektedir (Görgüt 2012). Bunların yanında bedensel, fizyolojik ve psikolojik gelişimlerinden dolayı spora katılım daha fazla önem arz etmektedir. Çocuk veya gençlerin spor alanlarına çekilebilmesi bu durumu güçlendirecektir. Son yıllarda söz konusu durumunu farkında olan bilim insanları Sporun çocuklar üzerindeki olumlu etkileri göz önüne alındığında sağlıklı bir toplum yaratmak ve çağımızın en büyük hastalığı olan hareketsizliği önlemek için spora katılım motivasyonu ile ilgili teorilerin açıklanmasına ve çalışmalara ihtiyaç vardır (Görgüt 2012).

Yan and Penny'nin (2004) spora katılım güdülenmesi üzerindeki kültürel etkileri inceledikleri çalışmada Amerikalı gençlerin becerilerini geliştirmek ve yarışmak, Çinli gençlerin ise sağlıklı ve sosyalleşmek olmak için spora katıldıklarını saptamaları ve yine 2004 yılında Hausenblas ve arkadaşlarının, insanların sağlık, eğlence, başkalarıyla birlikte olma ve psikolojik faydalar elde etmek gibi nedenlerden dolayı fiziksel aktiviteye katıldıklarını belirtmesi gibi bazı çalışmalar incelendiği zaman çalışmaların büyük bir kısmının spora katılım çerçevesinde gelişmekte olduğu görülmektedir .

1.1 PROBLEM CÜMLESİ

Türk Milli Takımında yer almış boksörlerin (genç ve yıldız) boks sporuna başlama nedenleri nelerdir?, beklentilerinin belirlenmesi, cinsiyet ve yaş düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

1.2 SINIRLILIKLAR

- a) a) Çalışma evreni, Türk Milli Takımı'nda yer alan kadın ve erkek boksör ile (n=104) sınırlıdır.
- b) Araştırma kuramsal çerçevesi, literatür araştırması olarak kitap, dergi, makale ve internet ortamında yer alan her türlü bilimsel araştırma ile sınırlıdır.
- c) Araştırma, veri toplama aracından elde edilen verilerin istatistiksel analizlerin sonucundaki araştırma bulguları ile sınırlıdır.
- d) Genellemeler, araştırmanın kapsayacağı katılımcı grubu ile sınırlıdır.

1.3 ALT SINIRLILIKLAR

Bu araştırma TBF tarafından düzenlenen Türk Milli Takımı'nda yer alan kadın ve erkek farklı kulüplerden oluşan 104 boksör ile sınırlandırılmıştır. Bu araştırma, anketten elde edilecek verilerle sınırlı olup, elde edilecek veriler sadece bilimsel amaçlarla kullanılmıştır. Bireylere uygulanacak anket, her birey için bir defaya mahsus objektif ve sınırlı zamanlar içerisinde cevaplandırılmıştır. Araştırma, tez süresi ile sınırlıdır.

1.4 SAYILTILAR

- a) Araştırmaya katılanların kullanılan veri toplama araçlarını doğru ve samimi bir şekilde cevaplayacakları varsayılmaktadır.

b) Kullanılacak veri toplama araçlarının istenilen bilgiyi elde etmede geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

c) Örneklemin evreni temsil edecek nitelikte olacağı varsayılmaktadır.

1.5 HİPOTEZLER

Araştırmanın problem cümlesine bağlı olarak geliştirilen hipotezler aşağıdaki gibidir:

H₁: Milli boksörlerin cinsiyetlerinin boks sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₂: Milli boksörlerin yaş gruplarının boks sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₃: Milli boksörlerin eğitim durumlarının boks sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₄: Milli boksörlerin cinsiyetlerinin boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₅: Milli boksörlerin yaş gruplarının boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₆: Milli boksörlerin eğitim durumlarının boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₇: Milli boksörlerin cinsiyetlerinin boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₈: Milli boksörlerin yaş gruplarının boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₉: Milli boksörlerin eğitim durumlarının boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₁₀: Milli boksörlerin boks sporuna başlama nedenleri ile boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₁₁: Milli boksörlerin boks sporuna başlama nedenleri ile boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₁₂: Milli boksörlerin boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

1.6 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Spor, bireylerin birlik içerisinde hareket edip milliyetçi yanlarını ortaya çıkarmaktır. Her ne kadar başarı, bireysel haz doğrultusunda kendini gösterme imkânı daha çok olsa da milliyetçilik ilkesinin var olma, ait olma bilincini geliştiren yapısıdır. Aynı zamanda elit düzeyde yarışma, oyun ve performans çalışmasına yönelik bir uğraştır. Nitekim sporun hangi dalı olursa olsun içinde mutlaka rekabet duygusunu taşıyan bununla birlikte kazanma hırsı ve oyun sistematığını birleştiren bir alan olduğu bilinmektedir. Fişek (2003)'e göre; sporun, spor olabilmesi için bireyin yaptığı hareketleri (aktiviteleri), kendisini korumak için yapmaması gerekmektedir. Bu noktada diyebiliriz ki kendini savunma amaçlı yapılan içgüdüsel faaliyetler spor olamaz. İnsanların spor yapabilmeleri için öncelikle spora ayırmaları gereken zaman olmalıdır. Ancak yaşam ile mücadele içinde olan birisi için bu türden boş zaman bulunamayacağı açıktır.

Sporda ulaşılmak istenilen en temel amaç, fiziksel kapasiteyi artırarak estetikle birlikte başarıya ulaşmaktır. Teknolojinin de ilerlemesiyle birlikte daha geniş boyutlara ulaşarak boş zamanları kaliteli bir şekilde değerlendirmek, belirli kurallar kapsamında oyun kazanma ve kaybetme, başarıya ulaşma ve bununla birlikte maddi ve manevi sonuçlar elde etmek için yapılan toplumsal bir olgu haline gelmektedir.

Hangi spor dalı için olursa olsun yetenekleri için harcanan çaba düşüncenin gelişmesinde önemli rol oynar. Bireye herhangi bir amaç için çaba sarf etmesini, bunun için iradesini kullanıp fedakâr olmasını öğretir. Başarılı olmak için sadece ve sadece çalışma ile olacağını, başarıyı elde ettikçe çevresinin ilgisini ve tebrik/takdirini kazanacağını öğretir. Ferdi veya takım halinde yapılmış olan sporlarda kişinin kendisine verilen görevi en iyi şekilde yapması kişinin kendisinde sorumluluk, dayanışma, yardım, destek olabilme duygusunu geliştirir. Başka bir açıdan spor ergenlik çağında karşılaşılan önemli sorunlardan biri olan arkadaşlarla iyi ilişki kurabilme ve samimi olabilme duygularını olumlu yönde geliştiren bir araçtır. Ortak kurallar ve amaçlar içinde bireyin kendisine ve karşısındakine saygı ve sevgi kapsamında oluşturulan arkadaşlıklar daha kalıcı olmakla birlikte kişiye olumlu kişilik özellikleri

kazandırmaktadır. Gençlikte bu tür arkadaşlık kurmuş kişilerin toplumla ilişkileri daima daha kolay ve iyi olmuştur (Voight 1998).

Sporun toplumları birleştirici ve bütünleştirici etkisi ele alındığında evrensel bir boyut kazanması dünyadaki var olan spor olgusunu da geliştirerek yoğun olarak yaygınlaştırılması gerektiğini ortaya koymuştur. Türkiye nüfusunun genel dağılımına bakıldığında %27'sini 12-24 yaş arasının oluşturduğu, bu dağılımın dışında kalan nüfusun spora olan ihtiyacının daha çok olduğu belirtilmiştir. Gelişen ve değişen teknoloji çağında, ilerleyen tıp ve bilimsel çalışmalarla ortalama yaş sınırı yükselmiş ve spora olan ihtiyaç artmıştır (Sunay 2002).

Spora yönelme nedenleri arasında seçilen spor dalını sevmek ya da sadece spor sevgisi olarak değerlendirmek tek başına yeterli görülmemekle birlikte bireyleri spora yönelten sebepleri gruplandırmak mümkündür. Örneğin; ailesinde sporcu olan bir kişinin spora yönelmesi durumu, beden eğitimi öğretmenlerinin yönlendirmesi, yeni bir sosyal çevrede var olma, saldırganlık ve kendini gösterme duyguları, başarı ya da başarısızlık ölçütlerinin değerlendirilmesi, çeşitli dünya görüşleri, seyahat imkânları, milli duyguların pekişmesi, maddi manevi kazançlar için spor tercih edilmektedir (Öztürk 2019)

Sporcuların özellikle performans gerektiren yarışmalarda, yarışma ortamı ile birlikte yoğun baskı içerisinde oldukları ve bundan oldukça etkilendikleri görülmektedir. Bununla birlikte sporcu gerek yarışma öncesinde gerekse yarışma esnasında ve sonrasında zaman zaman gerginlik yaşayabilmektedir. Bütün bunlarla birlikte yarışma kavramı sporcuların uzun süre fiziksel ve psikolojik hazırlık dönemi içine girdiği, bütün fiziksel ve ruhsal kapasitenin performansa dönüştüğü bir etkinlik olarak değerlendirilebilir (Ramazanoğlu vd. 2008).

Sporun her branşında ulaşılmak istenilen teknik ve taktik yeteneği etkili bir şekilde ortaya koyulabilmesi, en üst performansı sergileyebilmek için sporcunun sadece seçmiş olduğu spor dalında kendini göstermesi ve ilerlemesi ile mümkün olabilmektedir. Her gün belirli bir disiplin içerisinde yapılan ve uzun zaman alan antrenmanlar, bunun yanı sıra antrenman dışındaki veya antrenman içindeki zihinsel çalışmalar sporcunun herhangi bir işte çalışarak kazanç sağlamasını zorlaştırmaktadır. Büyük

organizasyonlarla düzenlenen spor müsabakalarının ilgi çekici olabilmesi ancak yüksek kalite ve performans sergilemekle ilgili olmaktadır (Öztürk 1998).

Bunun için de uzun süren, çok yönlü olan ve maddi açıdan yüksek harcamalar gerektiren hazırlıklar yapılmaktadır. Göz ardı edilen bu tür durumlarda sporcunun, sporu meslek gibi algılaması ve meslek edinmiş duruma gelmesi çok normal gözükmemektedir. Fakat sporcuları amatör ya da profesyonel olarak nitelendirmek toplumdaki farklılıkları göstermektedir (Öztürk 1998).

Elit sporcuların spora başlamalarındaki amaç, profesyonelleştikten sonra kendini spora adayarak yaptığı sporu yalnızca bir iş olarak görmek değildir. Hiçbir elit sporcu, elit olmadan önce kendini spora adayarak direkt olarak en üst performansı sergileyemez. Bütün bunlar, sporcularda var olan gelişmeler sonucunda ortaya çıkmaktadır. Fiziksel gelişimin artması ile birlikte, performans gelişimi de gerçekleşmiş olur. Spora yönelen elit sporcu adayında fiziksel gelişimle beraber, sosyal gelişim de başlar ve sporcunun topluma uyumuna yardımcı olur. Yeteneğini olumlu ölçüde performansa döken sporcu, çevresinde de kabul gören bir birey haline gelerek yaptığı spor dalına daha fazla önem vermiş olup, çevresinde spora yeni başlayacak olanlar içinde iyi bir örnek olmayı teşkil eder (Koç 2005).

Sporcuları genel olarak ailesi, yakın çevresindeki ilgili antrenör ve arkadaş grupları yönlendirmektedir. Geniş halk kitlelerine ulaşan kitle iletişim araçlarının spora yöneltmedeki etkisi oldukça azdır. Ülkemizde lisanslı olarak spor yapanlar öncelikli olarak ilgili branşı sevdikleri için yapmaktadırlar. Bu nedenle genel olarak spora yönelim, duyuşsal faktörlerin etkisiyle gerçekleşmektedir (Sunay ve Saracaloğlu 2003). Özellikle boks gibi ferdi olan yeni spor dalına yönelmenin temelini oluşturan duyuşsal özelliklerin artırılması sağlanmalıdır. Dolayısıyla devletin de spor faaliyetlerini geliştirmesi ve yaygınlaştırmasına yönelik önlemleri alması gerekmektedir. Kuralları ve yarışma biçimleri farklı olan üçlü spor dalını içeren boks sporunun toplumda yaygınlaştırılarak yapılması oldukça önemlidir. Bu bakımdan, yapılan bu araştırma boks sporunun daha tanınır olması, yaygınlaşması açısından farkındalık yaratması açısından önem kazanmaktadır. Bu alanda yapılan çok sınırlı araştırma yer aldığından, yapılan bu tez çalışmasının literatürdeki boşluğu kapatacağı ve gelecekte yapılacak diğer araştırmalara katkıda bulunacağından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.7. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, Türk Milli Takımı'nda yer alan boks sporcularının boks sporuna başlama nedenleri ve beklentilerinin tespit edilmesidir. Bununla birlikte, boks sporu yapanların cinsiyet değişkenine göre farklılık olup olmadığını belirlemektir. Ayrıca boks sporunu yapan sporcuların eğitim deęiŐkenleri arasında farklılıklarının olup olmadığını araŐtırmaktır. Bu doğrultuda, boks sporunu yapan sporcu sayısını artırarak, boks sporunu ülkemizde yaygınlaŐtırmak ve aynı zamanda milli takım sporcu kalitesinin geliŐmesini sağlamaktır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1 SPOR TARİHİ

M.Ö. 2000' li dönemlerde Girit Medeniyetinde başladığı düşünülen spor hareketlerine, bin yıl sonra Yunanlılarda görülmüştür. Sporun insanlar içerisinde yayılışı M.Ö. 4. ve 5. yüzyıllara rastlar. O zamanlardan günümüze gelen formlarda spor hareketleri ile ilgili birçok bilgiye erişmek mümkün olmuştur. Tarih kaynakları ilk olimpiyatların M.Ö. 776'da çıktığını ve M.S. 394'e kadar sürdüğünü göstermektedir (Durgun 2007).

Tarih öncesinde avcıların avlanmayı, bir spor olarak görüp görmediği bilinmemekte ve Antik toplumlarda avcılık yeteneği bir asillik olarak görülmektedir. Arkeolojik keşifler eskiden Çin'de top oyununun oynandığını göstermektedir (Durgun 2007).

Eski dönemlerde yapılan spor aktivitelerinde Eski Yunan Sporunun ve Olimpiyatların büyük önemi vardır. Modern anlamdaki planı spor karşılaşmalarının ilk olarak Sümer Uygarlığı zamanında ortaya çıktığı; Hititler ve Eski Mısırlılar tarafından Eski Yunan'a sıçradığı bilinmektedir (Durgun 2007).

Yapılan araştırmalarda; Sümerlere ait 200 kil tabletin, altın ve gümüş eserlerin, mezar taşlarının, tapınak mimarisinin ve Gılgamış Destanı'nın sistematik analizi sonucunda modern anlamda sporun ilk defa Sümerler zamanında ortaya çıktığı görülmüştür. Eski Yunan Medeniyetinde spor alanındaki en eski yazılı belgeye, Homeros'un İlliada isimli yapıtının 23. bölümünde karşılaşılır. Burada Yunan kahramanı Patroclus anısına hazırlanan spor müsabakalarında araba yarışları, güreş, boks, koşu karşılaşmaları ve cirit atma vardır. Bu beş karşılaşmadan dördünün yüzyıllar öncesinde Sümer'de oynandığı araştırma sonuçlarına binaen söylenebilir (Durgun 2007).

Eski Yunan kültürü hem dinsel hem de din dışı sporları içerir. Dinsel törenlerin görüldüğü en çok bilinen organizasyon İ.Ö. 776'da düzenlendiği kanıtlanan, ama daha öncesinde de yapıldığı düşünülen Olimpiyat Oyunlarıdır. Tanrıların tanrısı olarak kabul ettikleri Zeus anısına Olympia'da yapılan bu oyunlardan başka, müziğin ve sanatın tanrısı olarak kabul ettikleri Apollon anısına Delphoi, Korinthos ile Nemeia'da da oyunlar oynanıyordu. Bu dört organizasyon "Periodos" olarak anılıyordu. Bu karşılaşmalarda galip olan sporcular şiirlere konu olur, heykelleri yapılır ve maddi

olarak mükâfatlandırılırdı. Her bölgenin, “Gymnas” adı ile anılan çıplak sporcuların antrenman yaptığı bir gymnasiumu vardı (Durgun 2007).

Araba karşılaşmalarının en ilgi duyulan spor olduğu Eski Roma ve Bizans zamanlarında, spor savaşa hazırlanma aracı olarak görülüyordu. Koşu ve disk atmadan çok boks, güreş, mızrak atma sporlarına ilgi gösteriliyordu (Evren 1994).

Gladyatörler arasındaki karşılaşmalar ise İ.Ö. 264' te Etrüks cenaze oyunlarından geliştirilmişti. Araba yarışlarının dörtte biri kadar ilgi duyulan bu müsabakalar, insanların birbirleriyle dövüştüğü “Munera” ve insanın hayvanla dövüştüğü “Venatioies” olarak ikiye ayrılırdı (Durgun 2007).

Orta çağda spor organize şekilde daha az yapılıyordu. Panayırlar ve mevsimlik eğlencelerde erkekler kayaları ya da tahıl çuvallarını kaldırma karşılaşmaları yapar, kadınlar ise koşu yarışmaları yapardı. Orta çağın ve Rönesans'ın kentlileri ok atma karşılaşmalarına ilgi gösteriyordu. Bu karşılaşmaları seyreden alt kesimden insanlar içerisinde koşu, sıçrama ve güreş karşılaşmaları yapılırdı (Durgun 2007).

Rönesans'la beraber spor büsbütün din dışı bir faaliyet oldu. Hümanistlerin sporu bir beden eğitimi aracı olarak görmeleri, sporun rekabet tarafına gölge düşürdü. 15. ve 16. yüzyıllarda, sporda düzenli ve estetik hareketler ön plana çıktı (Saltuk 1995).

18. ve 19. yüzyıllarda farklı spor dalları gelişmiştir. Bu sporlar alanlarında kuralları belirlemek amacıyla birçok ulusal birlikler kuruldu. Rasgele oynanan müsabakaları düzene koymak için ligler oluşturuldu. İngiltere’de Futbol Birliği (FA); 1863'te kuruldu, bunu 1880'de Amatör Atletizm Birliği'nin (AAA) kuruluşu izledi. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) ise 1894'te kuruldu ve iki yıl sonra ilk Modern Olimpiyat Oyunları düzenlendi (Durgun 2007).

20. yüzyılda yaşanan emperyalizm döneminde Avrupa ülkeleri ve ABD; gelişmemiş Afrika'nın ve Asya ülkelerinin bir tarafının geleneksel sporlarını geride bırakarak, buralara modern sporları dayattılar (Hakemin Sesi Dergisi 1997).

Modern sporlara geçişin altında aslında mükemmelliği arayan sanayi devrimi vardı. En iyi seviyeye ulaşma arzusu "rekor" konseptini ortaya çıkardı. Birçok araştırmacı ve toplumbilimci modern sporu sanayi kapitalizminin bir çıktısı olarak görmüştür. Kapitalizm televizyon ve öteki sosyal medya aygıtlarını da kullanarak sporu

Pazar alanı haline gelen bir sektör haline getirdi. Çağdaş anlamda modern sporlar İngiltere'de görülürken, modern beden eğitimi 18. yüzyıl sonu ve 19. yüzyıl başlarında Almanya'da ve İskandinav ülkelerinde gelişmiştir (Durgun 2007).

2.2 SPORA KATILIM VE BAŞLAMA NEDENLERİ

2.2.1 Bireyi Spora Yönlendiren İhtiyaçlar

2.2.1.1 Biyolojik ihtiyaçlar

Bir faaliyet ile uğraşan kişi, her şeyden önce “hareket etme” ihtiyacını karşılamaktadır (Hasırcı 2000).

Hareket uyarısı, vücutta etkisi olan uyarıların en önemlilerindedir. Bu uyarının olmaması gelişmiş organizmalarda dokularda gerilemeye neden olurken gelişmekte olan organizmada ise farklı şekil ve fonksiyon hatalarına neden olur. Bu yüzden hareket, kişinin en ehemmiyetli ihtiyaçlarından biridir. Bu ihtiyaç, belli şartlara ilişkin olarak sistemli bir şekil ve yoğunlukla karşılanması ile yani spor ile giderilmesi halinde, organizmada göz ile görülebilen, farklı araçlar ile ölçülebilen pozitif değişiklikler ve gelişmeler sağlar (Başer 1998).

2.2.1.2 Sosyal ihtiyaçlar

Dönemimizin toplumsal hayatında spor giderek artan bir biçimde büyük kitlelerin ilgisini çekmektedir. Hızlı gelişim zamanımızın en hayati özelliklerinin başında gelmektedir. Her gün karşılaşılan değişimler toplumun yapısını ve hayat standartlarını aynı hızla değiştirdiği söylenebilir. Gelişmiş toplumlarda olduğu kadar, gelişmemiş ve gelişmekte olan toplumlarda spor en önemli sosyalleşme aracıdır (Fişekçioğlu 1994).

2.2.1.3 Psikolojik ihtiyaçlar

Bireylerin psikolojik gereksinimleri her zaman değişiklik göstermektedir. Buda bireylerin psikolojik hallerini etkilemekte onların yaşamlarını sürdürmeleri durumunda yönler belirlemektedir bu yüzden bireylerin spora yöneliş ve devam etme aşamasında psikolojik olarak konforlu ve mutlu olmalarının onların spor yaşamlarında da önemli bir boyut olduğu söylenebilir (Şahan 2010).

2.2.2 Bireyi Spora Yönlendiren Motivasyon Faktörleri

Bireyin ilk etkilenme ortamı, önce aile, sonra yakın çevre ve bu çevredeki arkadaşlık bağları ile oluşur (Korkmaz 2003).

Bireyi spora yönelten etkenler;

- Aile
- Arkadaş çevresi
- Okul çevresi
- Kitle iletişim araçları

2.2.2.1 Aile

İnsan karakterinin şekillenmesinde en önemli ve etkili faktör ailedir. Aile, normal durumlarda bireylerin rastlaştığı ilk sosyal gruptur. Bu nedenle, kişilerin sosyal normları ilk öğrenmeye başladıkları yer aile ortamıdır.

Çocuğun sosyal ya da utangaç olmasında ailenin etkisi önemlidir. Kimi ailelerde çocuklar spor aktivitelerine katılmaya teşvik edilirken, bazı ailelerde ise spora verilen önem çok azdır (Şahan 2010).

2.2.2.2 Arkadaş çevresi

Arkadaşlar, öğretmenler ya da popüler imgeler: Bütün bu varlıklar, bireyi etkileyen ve özdeşleşme arzusu yaratan formları temsil ederler.

Çocuğun bir yaştan sonra en çok ihtiyaç duyduğu kişi arkadaşdır. Arkadaş çoğu birey için iyi bir insan görüntüsüdür. Her insan yaşamı süresince bazı arkadaşlarına önem vermekte ve onlarla olumlu bağ içine kurmaktadır. Buda spora başlamada ve yönelmede etkili bir öneme sahiptir. Çocuk zamanının büyük bir kısmını arkadaşlarıyla beraber geçireceği için onunla sosyal bağlar kuracak ve buda çocuğun her evrede yasayışına etki edecektir (Şahan 2010).

2.2.2.3 Okul çevresi

Karakterin gelişiminde aile dışında çevresinden gelen etkileşimlerin önemi büyüktür. Eğitimle ilgili yapılan çalışmalarda okullar arası spor aktivitelerine katılmanın adolesanların gelişimlerine pozitif yönde etki sağladığını belirtmektedirler. Araştırmacılar bunun yanında spora katılmanın öz saygı, öz yeterlik, yetenek, akademik başarı ve fiziksel uygunluğun gelişimini beslediğini söylemişlerdir (Braddock 1991; Camp 1990; Gerber 1996).

2.2.2.4 Kitle iletişim araçları

Tüm iletişim şekillerinde olduğu gibi kitle iletişimi de temel olarak kaynak, mesaj, araç ve hedef kitle içerisinde gerçekleşen bir oluşumdur.

Dönemimizde, çocukların ve gençlerin yetişmesinde de kitle haberleşme araçlarının önemi büyüktür. Kitle iletişim aygıtları, karakterin belirlenmesinde önemli bir yere sahiptir. Kitle iletişim araçlarını aktif olarak kullanan kişilerle, kullanmayan kişiler arasında bir farklılık olacaktır (Şahan 2010).

2.3 DÖVÜŞ SPORLARI

Dövüş sporları, diğer kabiliyetlerin yanı sıra dövüş yöntemleri, fiziksel antrenmanlar ve zihinsel kontrol teknikleri içeren farklı faaliyetleri kapsar. Asya' nın eski geleneklerinden var olan ve dönemimize kadar kendini savunma, egzersiz, sağlık, ruhsal gelişim ve yarışmalar için kullanılmaktadır.

Dövüş sanatları ile kişi kendini savunmayı öğrenir bunun yanında güven ve benlik saygısını arttırabilir. Egzersiz olarak bakıldığında dövüş sanatları dengeyi, kuvveti, dayanıklılığı, esnekliği ve duruşu iyileştirebilir. Zihinsel olarak bakıldığında stres yönetimini öğretebilir, konsantrasyonu arttırabilir ve kişinin irade gücünü geliştirebilir.

Bireysel Sporlar

Bilardo, Atıcılık, Snowboard, Atletizm, Bisiklet, Boks, Jimnastik, Judo, Kano, Dövüş sporları, Güreş, Halter, Tenis, Yüzme, Satranç, Kayak, Squash, bireysel sporlardan birkaçıdır (Şahan 2010).

1980'li dönemlerden itibaren Uzakdoğu ve savunma sporları günümüze kadar cazibesini sürdürmüş olan sporlardır. Bu sporların yapılma nedenleri, çoğu yetişkin veya çocuklara göre kendini koruma, fiziksel kondisyon, mental disiplin, yenme duygusu olarak görülmektedir. Bu sporlarda da, aerobik ve anaerobik güç, teknik ve taktik alıştırmaların yanında, vücut yağ oranı, esneklik, sürat, dayanıklılık, koordinasyon ve beceri başarıyı kökünden etkileyen fizyolojik ve bedensel unsurlardır (Savaş ve Uğraş 2004).

Silah kullanmadan dövüşme yöntemleri Mısır, Hindistan ve Çin' de yapıldığı döneminin 5000 yıl öncesine kadar dayanır. Özel bir malzeme olmaksızın, ırk, iş, yaş, cinsiyet ve din ayırımı olmadan boks karşılaşması yapılmaktadır. Boksun alakalı her kişi için farklı bir büyüleyiciliği (spor ve savunma) vardır. 1950'li yıllardan sonra karşılaşma teknikleri gelişerek değişmiş ve Dünya' da bilinen, yaygın sporlardan olmuştur (Çarba 2018).

Bu spor dalında yapılan araştırmalarda boksörlerin literatür açısından fizyolojik özellikleri, fizyoloji ve spor tıbbında gerektiği kadar incelenmemiştir. Boks, bir yetenek oyunu ve savunma sanatı olarak adlandırılabilir. Diğer spor alanlarında olduğu gibi kazanabilmek için çalışma gerektiren Boks sanatının yumruk yememek ve yumruk atmak gibi başlıca yöntemleri bulunur. Boks sporcularının sahip olduğu fiziksel yetenek çok az spor alanında sporculardan istenilmektedir (Savaş ve Uğraş 2004).

2.3.1 Boks Tarihi

Günümüzde üne, maddi kazanca erişmenin yollarından biri olarak boy gösteren boksun tarihi insanoğlunun tarihi kadar eskilere dayanır. Bu sporun yapı taşı olan yumruğu insanoğlu eskiden kendini korumak için kullanmıştır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Geçmişten beri toplulukların kuvvetli insanlara göstermiş olduğu meyil ve verdiği değer de bu ilkel sporun topluluklar tarafından benimsenmesini sağlamıştır.

Ancak boks tam bir spora dalı olmadan önce prensiplerden öte bir iş olarak görülmüştür. Bu uğraş ancak yıllar sonra belirlenmiş kuralları olan tam bir spor olarak karşımıza çıkmıştır. Özellikle modern çağda devasa spor organizasyonlarında kendini

gösteren bu spor bundan sonra sadece insanların kendini koruma maksadıyla kullanmış olduğu bir uğraş olarak kalmamış, onlara ün ve şöhretin yollarını da aralamıştır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

2.3.1.1 Boksun dünyadaki gelişimi

Dünyada ilk boks kalıntılarına milattan 4-5 bin sene evvel Girit'te "Hachit-Triado" isimli bir vazonun üzerinde rastlanmıştır. Bu vazoda boksun ana formları, mücadele biçimi, karşılıklı temaslar ve nakavt bile görülmektedir. Figürlerde karşılaşmaların eldivensiz olması da oldukça dikkat çekicidir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Sümerlere ait MÖ 3000, Mısırlılara ait MÖ 2000'li dönemlere ait eserlerde yumruklarını kullanarak karşılaşan insanların figürleri görülmektedir. O yıllarda ki karşılaşmalar büyük topraklar üzerinde yapılan, halka açık arena ismi verilen yerlerde yapılmaktaydı. Kazananlar o zamanların kıymetli eşyalarıyla mükâfatlandırılırdı (Akbulut 2018).

İnsanın ellerini ve kollarını kendini koruma, saldırı maksadıyla kullanması boks sporunun ortaya çıkmasına olanak sağlamıştır.

Boks sporunun gelişmesinin iki seviyesi bulunur. İlk seviye; Babilonyalılar ve Truvalılar dönemi, ikinci seviyesi ise Yunanlar ve Romalılar dönemine rastlamaktadır. Önceki dönemlere ait eserler için yapılan kazılarda bazı figürler ve eşya üzerinde dövüşen insan formları bulunmuştur. Kuralsız ve şartsız yapılan boksta o zamanlarda yere düşen rakibe vurmamak, güreşe benzer hareketler kullanmak, göze parmak sokmak, boğaz sıkmak, belden aşağı vurmamak serbest kabul edilmiştir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Popüler Yunan şairi Homeros'un yazmış olduğu "İlyada" isimli eseri, bir boks karşılaşmasına ait teferruatlı bilgileri içinde bulunduran ilk belge olma özelliğini taşır. İlyada'da Miken savaşçıların aralarında boks karşılaşmalarının da bulunduğu müsabakalar yaptığı, kazanan savaşçıların organize edilen törenlerle mükâfatlandırıldığı görülmüştür (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Homeros'un eserinde, Apollon için düzenlenen müsabakalarda, Panope oğlu Epelos ile Mekiste Han oğlu Eurial bellerine kemerler ilmekleyen, ellerine de sığır

derisinden yapılmış kayışları sararak birbirleriyle karşı karşıya gelmişlerdir. Eurial'e dövüşü kazandığı için ödül ve kupa verilmiştir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Aynı medeniyette Theseus (Tesus) ilk kurallı, düzenli boks karşılaşmalarını organize etmiştir. Theseus kurallarına göre iki kişi yüz yüze oturarak birbirlerine vurmaktaydı. Karşılaşma yarışmacılardan biri diğerini öldürene kadar devam etmekteydi (Akbulut 2018).

Eski Roma'da gladyatör karşılaşmalarında boksun hayati bir yeri olduğu görülmektedir. Bu dönem milattan on asır önce başlamış, milattan bir asır sonrasına kadar sürmüştür. Gladyatörlerin taktıkları eldivenlerin üzerinde üç tane çivi bulunmaktaydı (Akbulut 2018).

O dönemde düzenlenen boks sporunda karşılaşmanın belirlenen bir dövüş süresi bulunmamaktaydı. Boksörler yoruluncaya kadar yarışmaktaydılar. Karşılaşmaların düzenlendiği yer çok büyük ve etrafı su ile çevrilmişti. Bu suyun içinde et yiyen morina balıkları konulmuştu. Esirler arasında boks karşılaşmaları yapılmış ve kazanan kişiye özgürlük bağışlanmıştır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Modern devirlere gelindiğinde, 1681 yılında Londra'da eldivensiz olarak ilk ödüllü boks karşılaşması düzenlenmiştir. 1719 yılında James Fegg Londra'da ilk olarak bir ring oluşturarak boks karşılaşması düzenlemiştir. Günümüzdeki boks prensiplerinden çok farklı kurallar ile oynanan boks müsabakalarında yazılı kurallar olmamakla birlikte kilo, raunt ayrımı yapılmamıştır. Ancak boks kelimesi ilk defa bu yarışmalarda kullanılmıştır (Akbulut 2018).

Jack Broughton, karşılaşmalardaki kayıpları önleyebilmek için 1743 yılında kendi isminin konulduğu kuralları ortaya koymuştur. Broughton kuralları boks tarihindeki ilk yazılı kurallardır. Broughton kuralları sporcuları korumayı hedef alır. Örnek vermek gerekirse; boksör yumruk yedikten sonra yere düşer ve otuz saniye içerisinde karşılaşmaya devam edemezse mağlup sayılır. Ayrıca yere düşen boksörü yumruklamak ve belden aşağı vurmak yasaktır. Broughton'un boksa kattıkları bu kurullarla da sınırlı değildir. Broughton boks karşılaşmalarında ilk kez kullanılacak olan fulardan yapılan eldiveni de ortaya koymuştur (Akbulut 2018).

18. yy.da boksun evrimleşmesi boks kulüplerinin kurulması, boksun medya da ilgi kaynağı olması ve boksun kurallarının iyileştirilmesi gibi yeniliklerle devam etmektedir.

İlk boks gazetesi William Futrell tarafından yayınlanmıştır. Boks maçlarını kontrol altında tutmak için 1814 yılında Amerika Birleşik Devletleri tarafından da kabul gören London Prize Ring adıyla tarihte yer edinen ilk boks kulübü kurulmuştur. Bu kulüp sayesinde 1838 yılında ring kuralları yazılmış ve 1853 yılında bu kurallar yeniden geliştirilmiştir (Yalçın 2017).

Bu kurallar ışığında çevresi halatlarla çevrili 7.3 metre karelik bir ring ortaya çıkmıştır. Boksörlerden biri yumruk yedikten sonra yere düştüğünde otuz saniye içerisinde ayağa kalkmazsa kaybetmiş olarak sayılmıştır. Boksörün rakibini ısırması, rakibine kafa atması, belden aşağı vurması yasaklanmış ve bu tip hareketler faul olarak kabul edilmiştir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Boks, sonunda ödül olan karşılaşmalara dönüşünce 19. yy.da meşruluğunu kaybetmeye başlamıştır. Boks Avrupa' nın bazı ülkelerin de yasaklanırken, Amerika'da hükümet baskısı yüzünden gizli şekilde yapılan bir spor haline gelmiştir.

Müسابakaların bahis ile oynandığı yerler yasal olmayan yerlere dönüşmüştür. Karşılaşmaların sonucuna itiraz edenlerin kavga ettikleri ve ayaklandıkları görülmüştür. Eldiven kullanılmadan oynatılan bu dövüşlerde bütün negatifliklere rağmen önemli sporcular yetişmiştir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

20. yy. ın sonuna doğru hızla gelişmekte olan teknoloji boksun dünyanın birçok yerinde takip edilebilmesine ve evrenselleşmesine katkı sağlamıştır. Teknoloji insanlara radyo ve televizyonların karşısında müسابakaları izleme ve dinleme fırsatını sunmuştur.

Medyanın müسابakalara yatkınlık göstermesi boksun evrenselleşmesi ve bir endüstri haline dönüşmesinde en önemli etkidir. Televizyonların evlerde kullanılmaya başlaması müسابakaların büyük bir takipçi grubuna erişmesine olanak sağlamıştır. 1975 yılında 20.yy.ın en iyi boksörleri olarak görülen Muhammed Ali ve lakabı “Demir Mike” olan Mike Tyson'ın kendi zamanlarında rakipleriyle karşılaştıkları boks müسابakaları gece yarısı yapılmasına rağmen o zamana kadar rastlanmamış bir kitle tarafından radyo ve televizyonlardan takip edilmiştir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

İnsanların bu eğilimi, canlı yayın ve reklam kazançlarının olağanüstü biçimde çoğalmasıyla kendini kanıtlamış ve boksun büyük bir endüstri haline dönüşmesine de olanak sağlamıştır.

Yine 20. yy.ın sonlarına yaklaşırken uluslararası boks birliği dövüşmek isteyen kadınların Norveç, Amerika ve Kanada'da açtıkları davaları kazanmaları üzerine kadınların dövüşebilmeleri için yeni kurallar açıklanmıştır. Norveç Boks Federasyonu yapılan baskılar doğrultusunda kadınların boks karşılaşması düzenleyebilmelerine izin vermek zorunda kalmıştır. Tunus'ta düzenlenecek toplantıda konuşulmak üzere, Kanada, Amerika ve Norveç boks federasyonları 1993 yıllarında AİBA'ya (Uluslararası Amatör Boks Birliği) müracaat ederek, kadınların da boks müsabakalarında dövüşebilmesini istemiştir. Toplantıda bu teklif pozitif karşılanmış ve kadın sporculara da müsabakalara katılım hakkı verilmiştir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Netice de boks toplumlarla beraber var olan bir spordur. Zamanla modernleştirilmiş ve profesyonellik yoluna gidilmiştir. Ring, eldiven, kurallar, raunt süresi kademeli olarak geliştirilmiştir. Günümüzde endüstri haline dönüşmesi yayın hakları ve reklamlar sayesinde olmuştur. Boksun sağlığı kötü etkilemesi ve kalıcı zararlar bırakma tehlikesinden ötürü boks müsabakalarının olimpiyatlardan çıkarılması teklif edilmiştir. Bu olumsuzluklara karşın büyük bir ilgi ile takip edilen bir spor dalı olma özelliğini de kaybetmemiştir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

2.3.1.2 Boksun Türkiye'deki gelişimi

Savaşçı bir millet olan Türklerin, mücadeleyi ve rakibini yenme amacı olan boksa ilgisiz olmaları beklenemezdi. Türk boksunu özellikle mücadelecü gücün vazgeçilemeyecek bir elemanıdır. Bu nedenle Türkler diğer dövüş sporlarına gösterdikleri ilgi gibi boksa da büyük bir yatkınlık göstermiştir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

XVI. yüzyılın büyük yazarlarından Sudi "Hediyet-ül İrfan Fimahr-ul Gülistan" adlı eserinde bokstan söz etmektedir. Osmanlı ordusunda Yeniçeri askerlerine boks öğretildiği, keçeden olan duvara yumrukla vurarak talim yaptıkları, duvar içinde hazırlanan oyuklara istiflenmiş çamura yumruk çalışması yaptıkları görülmüştür (Yalçın 2017).

Osmanlıda spor bir savaş eğitimi olarak görülmesine rağmen, Osmanlı, sporu bilimle kaynaştırarak, geliştirilmesine önem vermiştir, sporun teknik çalışmasını ve spora destek bilgilerin öğretilmesi için okullar açmıştır. Sporun Osmanlı İmparatorluğu için ne kadar değerli olduğunu gösteren argümanlardan bazıları da Osmanlı saraylarında

spor yerlerinin inşa edilmesi ve sporcuların da sarayda korunmasıdır. Ayrıca bulunan resimlerde Şehzade Cengiz'in de boksla ilgilendiği görülmüştür (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

1911 yılında İstanbul' a gelen müttefik devletlerin sporcularının sergiledikleri gösteri maçlarıyla Türkiye' de boks gelişmeye başlar. O dönemlerde özellikle Amerikan ve Fransız donanma görevlileri Taksim meydanı etrafında kendi aralarında yarışmalar yapmıştır. İlk resmi boks maçı 1920 yılında yabancılar arasında yapılmıştır. Sonraki yıllarda İstanbul'da Galatasaray ve Fenerbahçe kulüplerinde boks etkinlikleri başlamıştır. Bu müsabakalar çok büyük meyil görmekte ve kalabalık bir izleyici kitlesiyle seyredilmekteydi. Zaman geçtikçe sokakta ringler kurulmaya başlanmış, Ermeni, Rum vatandaşları ile Türk boksörler arasında boks müsabakaları düzenlenmiştir (Cemç 2018).

İstanbul Beden Terbiyesi de kulüpler arasında düzenlenen boks maçlarına resmi olarak izin vermiştir. Bu gelişmeler sonucunda 1920'de Fransa Boks Federasyonunun destekleriyle İstanbul'da Adil Akşayan tarafından Türkiye'de ki ilk boks kulübü kurulmuştur. Bu kulübü Fenerbahçe, Galatasaray ve Kurtuluş gibi içerisinde boksa yer vermiş kulüpler izlemiştir (Yalçın 2017).

İlk resmi boks müsabakası 1920'de kulüpler arasında Taksim Stadyumu'nda oynanmıştır. O yıllarda bu kulüplerde birçok boksör yetişmiştir. Bu boksörlerin yurtdışında boks organizasyonlarına katılması Türk boksunun dünyaya açılmasını sağlamıştır. Bu yıllarda yurtdışında Türk boksunu temsil eden ilk sporcu Sabri Mahir' dir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

1927 yılında AIBA üyelik başvurusu kabul edilen TBF (Türkiye Boks Federasyonu), 1924 yılında oluşturulmuştur. Bu icraatlar boks milli takımının oluşturulmasına olanak sağlamış ve ilk boks milli takım maçı 1928'de Moskova'da SSCB (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) ile oynanmış daha sonra Bakü'de Azerbaycan ile de mili takımlar seviyesinde bir müsabaka oynanmıştır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

1930'lu yıllar Türk boksunun altın dönemi olarak tarihte yer edinmiştir. Bu yıllarda Türk boks yurtdışında kendinden bahsedilecek hale gelmiştir. Avrupa'daki müsabakalarda "Çanakkale Fırtınası" lakaplı Fenerbahçeli Boksör Nuri Kadıköylü,

Galatasaraylı Küçük Kemal, Tarık Akçırpan, Küçük Selami o yılların yıldızları oldular. Yine bu yılların yıldız ismi Melih Aşba kendi kilosunda ABD’de Altın Eldiven Turnuvası’nda şampiyon olmuştur. 1947 yılında önemli olan bir gelişmede milli takımın ilk resmi müsabakasına, Avrupa Boks Şampiyonası’nın organize ettiği İrlanda’nın başkenti Dublin’de katılmıştır. Bu organizasyonda yöntemiyle kendine hayran bırakan Vural İnan en teknik boksör seçilmiştir. Yine bu organizasyonda Halil Ergönür Avrupa karmasına seçilmiş ve Türk boksunun uluslararası arenadaki başarılarından birine imza atmıştır. 1949 yılından sonra Türkiye’ de ferdi boks şampiyonası organize edilmeye başlamıştır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

1960’lı yıllar uluslararası arenada Türk boksunun en parlıtlı yılları olmuştur. İlk şampiyona 1960’da İstanbul’da düzenlenmiştir. 1960-1970 arası uluslararası müsabakalarda toplam 17 madalya alınmıştır.

Türk boksörleri 1960 yılından sonra Balkan ve Avrupa boks müsabakalarında da başarılı sonuçlar almaya başlamıştır. Özellikle Cemal Kamacı profesyonel müsabakalarda Türkiye’ ye ilk Avrupa şampiyonluğunu getirmiştir. Türkiye Kulüplerarası Boks Şampiyonası 1965 yılından sonra organize edilmeye başlamıştır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

70’li yıllarda İstanbul’da bir boks ajansı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında görüşülen protokol ile lise ve dengi okullarda gençlerin boks eğitimi alabileceği boks okulu açılmıştır. Bu okulda boks antrenörleri, doktorlar ve yöneticiler görevlendirilmiştir. Boks okulunun Mithat Paşa Stadi’nin altındaki salonda kurulması kararı alınmış, ayrıca bu salonda boks teşvik maçları düzenlenmeye başlanmıştır. Genç yeteneklerin ortaya çıkarılması amacı ile semt maçlarına da önem verilmiştir (Batmaz, Kılınçoğlu).

Sinan Şamil Sam 1992 yılında Gençler Dünya Şampiyonluğu’nu, 1993’te Avrupa şampiyonluğunu 1995 Dünya ikinciliğini, 1999 Büyüklerde Amatör Boks Dünya Şampiyonluğu’nu kazanan ilk Türk sporcudur.

Dünyada mahkeme kararı sonucunda başlayan kadın boksunda Türkiye’nin ilk lisanslı kadın boksörü “Demir Leydi” lakabıyla şöhret yapan Fikriye Selen’dir. Türkiye’ nin ilk kadın boks milli takımında, 1997 yılında Akropolis Turnuvası’na iştirak eden Hülya Şahin, Fikriye Selen, Hürü Kale, Mehtap Bakış, adlı dört kadın sporcu yer almıştır. Bu

organizasyon sonucunda üç gümüş bir bronz madalya kazanılmıştır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

2011 yılında 39. Avrupa Büyük Erkekler Boks Şampiyonası Ankara' da yapmıştır. Şampiyonada sporcularımız bir altın, bir gümüş ve iki bronz madalya kazanmıştır. Türkiye' de, Antalya'da Dünya Şampiyonası ve Olimpiyat elemeleri gibi başarılı faaliyetler yapılmıştır.

Türkiye' de ilk Osmanlı döneminde yapılan boks zaman geçtikçe kulüpleşip, profesyonelleşerek gelişmiş ve uluslararası alanlarda kendinden bahsedilir hale gelmiştir. Türk boksörleri birçok organizasyonda derece elde etmiştir. Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de boks insanların dikkatini çeken ve ilgi ile takip ettiği bir spor olma özelliğini halen devam ettirmektedir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

2.3.2 Boksun Temel Teknikleri

Boksun temel teknikleri Gard, Vuruş, Savunma, Ayak Hareket Teknikleri olarak dört gruba ayrılır.

2.3.2.1 Gard teknikleri

Boks sporunun gelişim aşamasında yeni teknikler bulunmuştur. Bu tekniklerin başında da savunma yapmanın yolu olan gard (guard) olduğu söylenebilir. Düz Gard ve Ters Gard olarak iki çeşit gard vardır.

Boksörün yumruklarını kapatarak rakibi karşısına almasına gard pozisyonu denir. Boksörlerin gard alma yolları değişik olsa da genel prensiplerde farklılık yoktur (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Genel olarak iki türlü gard duruşu vardır. Bunlar düz gard ve ters garddır. Ters gard alan sporcular sol elini kullanırken, düz gard alan sporcular sağ elini kullanan sporculardır. Burada asıl önemli olan kuvvetli kolun iyi kullanılabilmesidir.

2.3.2.2 Vuruş teknikleri

Boksun temelinde üç tane ana vuruş tekniği vardır:

1. Direkt vuruş
2. Kroşe vuruş
3. Aparkat vuruşları

➤ **Direkt Vuruş**

Düz doğrultuda rakibin başına, çene ucuna, az da olsa vücuduna temas eden vuruşlardır. Rakiplere aradaki mesafe (distans) iyi ayarlanarak yapılacak direkt vuruşlar etkilidir.

➤ **Kroşe**

Boksta rakibin nakavt olmasında en etkili vuruştur. Kolun dirsekten 90 derece açıyla açılması; ayak, kalça ve omuzdan kuvvet alarak ağırlık merkezinin ters merkeze aktarılmasıyla yapılan vuruştur. Genelde yakın mesafede kullanılan vuruştur.

➤ **Aparkat**

Kroşe vuruşun aşağıdan yukarıya doğru yapılanıdır. Vuruş pozisyonu ve vuruş yapılan bölgeye göre açıda değişim olabilir. Daha çok yakın dövüşte kullanılan bir vuruştur. Vücuda yapılan vuruşlarda en çok kullanılan yumruktur. Rakibin nakavt olmasında etkili vuruşlardandır (Batmaz, Kılınçoğlu).

2.3.2.3 Savunma teknikleri

Boks maçlarında kazanabilmek için hücum önemli olmasına rağmen iyi savunma yapmak gereklidir. Savunmayı iyi yapabilmek savunma tekniklerini bilmeyi gerektirir.

Savunma teknikleri temel olarak aktif ve pasif savunma olarak iki sınıfta değerlendirilebilir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Omuz Savunması, Eskiv Blok Teknikleri

Omuz savunması, savunma yaparken kullanabileceğimiz tekniklerin temelinde omuz savunması, eskiv ve blok savunması önde gelir. Savunma tekniklerini aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir.

Omuzla Savunma: Eller ve omuzla rakibi kapatmak ya da savuşturmak için kullanılır.

Gövdeyle Savunma: Alt ya da üst gövdeyi savunma amaçlı hareket ettirerek yapılan savunma çeşididir.

Ayak Hareketleriyle Savunma: Rakibin ataklarından kaçmak için yapılan çeşitli ayak hareketleridir (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Maç Esnasında Kullanılabilecek Savunma Teknikleri

- Sol Omuzla Savunma
- Sağ Omuzla Savunma
- Eskif

Rakipten gelen yumruklara karşı boksörün vücut hareketleriyle sağa, sola veya yana hareket ederek kendini savunmasıdır.

- Gard alındıktan sonra dizler aşağı ve içe dönük olarak kırılır.
- Gözlerle rakibe odaklanır.
- Gövde, ön kol ve dirsekle garda alınır.
- Sol Eskif
- Sağ Eskif
- Geriye Yatma
 - Gard alındıktan sonra ağırlık merkezi sağ bacağına verilir.
 - Her iki kol gard için kaldırılır.
 - Sadece üst gövde geri yatırılır.
- Döndürme
 - Gard alındıktan sonra, dizler bükülür.
 - Dizler aşağı doğru bükülürken, üst gövde rakibin kroşesi yönünde döndürülür.
 - Üst gövde, rakibin yumruğu kafanın üzerinden geçerken, ters yöne doğru döndürülür.
 - Kalkarak gard alınır
- Elle Blok
 - Gard alınır.
 - Rakipten gelen yumruğa ön veya arka kolla blok yapılır.

- Dirsekler yumruklar birbirlerine değene kadar birleştirilir.
- Çene indirilir, kollar sıkı tutulur, tekrar gard alınır.
- Durdurma Blok Yapma
 - Gard alınır.
 - Sağ el avucu açılır ve gelen yumruk hemen çenenin nünden tutulabilsin diye kol ileri itilir.
 - Eldiven yüze çarpmasın diye sağ kol sağlam tutulur.
 - Rakibin yumruğu tutulur tekrar gard alınır.
- Sağ Kol Blok
 - Gard alınır.
 - Gövde hafif sola çevrilir.
 - Sağ n kol sağlam bir Şekilde kaldırılır.
 - Sol kol kalkık ve sağlam bir Şekilde tutulur.
 - Gözlerle rakibe odaklanır.
 - Tekrar gard alınır
- Dirsekle Blok
 - Gard alınır.
 - Vücut istenilen yere çevrilir.
 - Sol kol dirseğiyle bloke etmek için vücut sağ tarafa doğru çevrilir.
 - Sağ kol dirseğiyle bloke etmek için vücut sol tarafa çevrilir.
 - Yumruk n kolla bloke edilir.
 - Tekrar gard alınır
- Omuzla Blok (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

2.3.2.4 Ayak hareket teknikleri

Boksörün ayak kontrollerini geliştirebilmesi için koordinasyonu ve vücut dengesini gösteren ileri, geri, sağa ve sola çıkarma hareketlerini iyi yapması gerekmektedir. Ayak hareket teknikleri İleri, Geri Adım, Yana Sağa ve Sola Adım olarak sınıflandırılabilir.

➤ İleri Çıkış

- Gard pozisyonundayken sol ayak hafifçe kaldırılır.
- Sağ ayaktan destek alarak vücut öne doğru alınır.
- Ayaklar omuz genişliğinden biraz fazla açıkta tutulur ve ağırlık merkezi eşit şekilde her iki bacağına dağıtılır.

➤ Geri Çıkış

- Gard pozisyonu alınır.
- Sağ ayak hafifçe kaldırılır.
- Sol ayak yardımıyla vücut geriye doğru alınır.
- Sağ ayağın ucu yere değdikten sonra sol ayak geriye doğru alınır.
- Ayaklar omuz genişliğinden biraz fazla açık olarak tutulur.
- Ağırlık merkezi eşit şekilde her iki bacağına dağıtılır.

➤ Sol Yana Çıkış

- Gard pozisyonu alınır.
- Sol ayak hafifçe kaldırılır.
- Sağ ayaktan destek alarak vücut sola doğru alınır.
- Sol ayağın ucu yere bastıktan sonra sağ ayak sola doğru atılır.
- Ayaklar omuz genişliğinden biraz fazla açık olarak tutulur
- Ağırlık merkezi eşit şekilde her iki bacağına dağılır.

➤ Sağ Yana Çıkış

- Gard pozisyonu alınır.
- Sağ ayak hafifçe kaldırılır.
- Sol ayaktan destek alarak vücut sola doğru alınır.
- Sağ ayağın ucu yere bastıktan sonra sol ayak sağa doğru atılır.
- Ayaklar omuz genişliğinden biraz fazla olarak açık tutulur.
- Ağırlık merkezi eşit şekilde her iki bacağına dağıtılır.

➤ İleri Kaydırma

- Gard pozisyonu alınır.
- Arka ayaktan destek alarak.
- Öndeki ayağıyla ileri adım atılırken, arkadaki ayak öne doğru kaydırılır.
- Hareket boyunca denge iyi sağlanmalıdır.

➤ Geri Kaydırma

- Gard pozisyonu alınır.
- Ön ayaktan destek alarak.
- Arkadaki ayağıyla geri adım atılırken, öndeki ayak arkaya doğru kaydırılır.
- Hareket boyunca denge iyi sağlanmalıdır

➤ Pivot Hareketi

- Gard pozisyonuna geçilir.
- Boksör sağ ya da sol bacağına sabitlerken diğer bacağına ileriye, geriye veya yanlara doğru hareket ettirir.
- Sabitlenen bacak hareket esnasında oynatılmaz, aynı yerde durması sağlanır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

2.3.3 Boksun Saha, Malzeme ve Kurallar Bilgisi

2.3.3.1 Saha (Ring)

1800'lü yıllarda boks yapılan yerde boksörler karşı karşıya geldiğinde, izleyiciler dövüşü seyretmek için boksörlerin çevresini sarıyor ve bir daire oluşturuyorlardı. Bu durum dövüşü izleyen seyircilerin tehlikede kalmasına neden olabiliyordu. Bu sorunun ortadan kaldırılabilmesi için boks alanının çevresi izleyicilerin tuttuğu bir halatla daire biçiminde sarılmıştır. Halatları tutmak da kolay olmayınca sabitlemek için direkler yapılmıştır. Sonrasında halatlar sürekli gevşediğinden zamanla halatı direklere daire biçiminde sarmanın çözüm olmadığı anlaşılmıştır. Buna çözüm olarak boks alanları kare biçiminde bir alana dönüşmüştür. Boks alanı dünyada her yerde kare olmasına rağmen, Türkçede “çember, daire” anlamına gelen İngilizce kökenli “ring” kelimesiyle tanımlanmıştır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Boks müsabakalarının oynandığı ringlerin kalıplaşmış başlıca özellikleri bulunmaktadır. Bir ring; 4 adet tutucu köşe direği, 4 adet dış kasa profili, 6 adet ara kayıt, 42 adet destek kaydı, 3 adet merdiven, 4 adet köşe halatı, 4 adet köşe yastığı ve üst brandadan

oluşmaktadır. Dövüş platformu ve köşe yastıkları, boksörün güvenliğini sağlayacak şekilde tasarlanır ve bunların üzerinde boksöre engel olabilecek hiçbir çıkıntı olmaz. Platformun dört köşesinde, yastıklarla sarılmış ve sporcunun sakatlanmasına önleyecek biçimde tasarlanmış dört direk bulunur (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Ring Ölçüleri

Tüm AIBA karşılaşmaları için bir saha ölçüsü 610 cm ve saha halatlarla sarılmış olmalıdır. Apronun uzunluğu, halatların sıkılması ve sahanın güvenli hale getirilmesi için lazım ek branda dâhil her bir köşedeki halatların 85 cm dışarısına kadar uzanmalıdır. Sahanın yerden yüksekliği 100 cm ve Platform 780 cm olmalıdır. Yakın sol köşe kırmızı, uzak sol köşe beyaz, uzak sağ köşe mavi, yakın sağ köşe beyaz olmalıdır. Zemin keçe, kauçuk veya diğer yumuşak özellikteki elastiki uygun malzeme ile kaplanmalıdır. 1,5-2 cm kalınlığında olmalıdır. Branda tüm zemine yerleştirilmelidir ve kaymayan malzeme olmalıdır. Yerleştirilen branda mavi renkte olmalıdır. Halatlar kalın malzeme ile kaplanmış olmalıdır. Saha köşe direklerinin her bir tarafından dört farklı halatla sarılmalıdır. Dört halatın yüksekliği brandadan sırasıyla 40.6 cm, 71.1 cm, 101.6 cm ve 132.1 cm olmalıdır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

2.3.3.2 Malzemeler

- **Boks eldiveni** amatör ve profesyonel müsabakalarda sporcular eldiven kullanır.
- **Şort-Atlet:** amatör sporcular şort, atlet ya da fanilâ; profesyoneller ise sadece şort giyerler. Uluslararası maçlarda ise sporcular köşe renklerine göre kırmızı ya da mavi renkte atlet giyerler.
- **Bandaj** amatör ve profesyonel sporcular, ellerini koruyucu bir sargıyla sarmak zorundadırlar.
- **Kask** sporcu müsabakada birçok yumruğa maruz kalır. Kask sporcu, kafasına gelebilecek bu darbelerden korumak için kullanılır.
- **Dişlik** müsabakalarda hem profesyonel hem de amatör sporcular dişlerini korumak, diş eti ve dudaklardaki patlamaları engellemek için diş koruyucusu takmak zorundadırlar.
- **Boks Ayakkabısı** boks ayakkabısı hafif ve topuksuz olmalıdır.

- **Koki** müsabakalarda bel altı, faullü darbelerden korunmayı sağlar. Şortun içine slip koki giyilir.
- **Kum Torbası** bir boksörün gelişmesinde büyük öneme sahiptir. Branda veya meşinden yapılır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

2.3.3.3 Boks Kuralları

Her sporda olduğu gibi boksta da belirlenmiş kurallar vardır. Bu kuralların koyulma nedeni sporcuların fiziksel ve psikolojik dengelerinin korunmasıdır. Bu kuralları ihlal eden sporculara ciddi cezalar uygulanmaktadır.

Boksun Yarışma Kuralları İle İlgili Temel Bilgiler

I. Müsabaka Öncesi

Boksör maçlara çıkmaya hazır olduğu ve müsabaka için gereken materyalleri sağladıktan sonra (boks ayakkabısı, çorap, atlet, şort, koki, dişlik, bandaj, kask, boks eldiveni vs.) sırasıyla şu evrelerden geçer:

1. Zorunlu sağlık kontrolü
2. Genel sıklet kontrolü (tartı)
3. Resmi kura çekimi (kilolara göre kurayla eşleşme yapılır)

II. Müsabaka Esnasında

Antrenör, sporcu ile müsabaka alanına girdiğinde, yardımcı antrenör sahada sporcuya ayrılmış olan köşede bekler. Karşılaşma başladığında sporcunun performansını izler ve rauntlar arasında sporcuya yardımcı olur. Raundun bittiğini gösteren zille antrenör ve yardımcı antrenörün boksöre yardım etmek için sahaya girmesine izin verilir. Antrenör sonraki raunt başlamadan önce sahadan çıkmalıdır.

III. Müsabaka Sonunda

Karşılaşma sona erdiğinde antrenör sporcunun kaskını, eldivenlerini ve dişliğini çıkartır. Hakem karşılaşmayı bitirildikten sonra, boksörler ve antrenörler fairplay gereği rakipleriyle el sıkışır.

Müsabaka Yönetimine Dair Kurallar

Kurallar ve Düzenlemeler: Boks karşılaşmalarındaki kurallar oldukça geniştir. Genel olarak aşağıdaki gibi sınıflandırılır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Kural 1. Sınıflandırma

Yaş Sınıflandırması

19- 40 yaşları arasındaki erkek ve kadın sporcular “Büyük Boksörler” olarak sınıflandırılır. 17- 18 yaş arası erkek ve kadın sporcular “Genç Boksörler” olarak kategorize edilir. 15- 16 yaş arası erkek ve kadın sporcular “Yıldız Boksörler” kategorize edilir. 13- 14 yaş arası erkek ve kadın sporcular “Minik Boksörler” olarak sınıflandırılır.

Tablo 2.1. Boksörlerin Sikletleri

Büyük Erkek ve Genç Erkek Boksörler İçin Sikletler	46-49 kg	52 kg	56 kg	60 kg	64 kg	69 kg	75 kg	81 kg	91 kg	+91 kg			
Büyük Kadın ve Genç Kadın Boksörler İçin Sikletler	45-48 kg	51 kg	54 kg	57 kg	60 kg	64 kg	69 kg	75 kg	81 kg	+81 kg			
Büyük Kadın Boksörler İçin Olimpik Sikletler	48-51 kg	57 kg	60 kg	69 kg	75 kg								
Yıldız Boksörler (Kadın-Erkek) İçin Sikletler	44-46 kg	48 kg	50 kg	52 kg	54 kg	57 kg	60 kg	63 kg	66 kg	70 kg	75 kg	80 kg	+80 kg

Kural 2. Puanlama Sistemi

1. AIBA puanlama şekli tüm karşılaşmalarda kullanılmalıdır. Puanlama şekli için “On Puan Alma Sistemi” temel alınacaktır.
2. Tüm AOB karşılaşmalarında, her maç için beş yan hakem, AIBA puanlama sistemi elektronik kurasına cazip şekilde sahanın çevresine yerleştirilecektir.
3. Puan kartları, puanlama sisteminin müsabaka esnasında bozulması halinde, orta hakem beş yan hakemin kartlarını toplayarak süpervizöre teslim edecektir.
4. Her yan hakem, ölçütlere bağlı olarak, puanlama sistemini kullanarak iki boksörün performansını değerlendirecektir.

Kural 3. Kararlar

Puanla Kazanma- WP

1. Müsabaka bitiminde her bir yan hakem, sporcunun maç boyunca kazandığı toplam puanlara bağlı olarak galip geleni belirleyecektir. Galip gelen oybirliğiyle veya bölünmüş kararlarla belirlenecektir.
2. Yan hakemler, karşılaşmanın sona ereceği zamana dek her bir boksörün rauntlarda toplamış olduğu puanları kayıt altına alacak ve puanlarda önde gelen boksör, puanlama sistemine uygun biçimde karşılaşmanın kazananı ilan edilecektir.

Kural 4. Fauller

Faul Çeşitleri

- Bel altına vurma, rakibi tutma, rakibe çelme takma, rakibe tekme atma, rakibe ayakla veya dizle vurma
- Kafa, omuz, önkol, dirsek ile yapılan vuruşlar; rakibi boğma, kol veya dirseklerle rakibin yüzüne baskı uygulama; rakibin başını halatların üzerinden geriye doğru bastırma
- Açık eldivenle, eldivenin içiyle, bilekle veya elin yanıyla vurma
- Rakibin sırtına vurma; özellikle boyun, kafa arkasına vurma ve böbreklere yumruk atma
- Dönerek vurma
- Halatlardan tutarak hücum etme veya halatları kural dışı olmayan şekilde kullanma
- Rakibin üzerine yatma, güreşmek ve sarılma
- Düşmüş olan veya kalkmaya çalışan bir rakibe hamle yapma
- Çift kapama, kasti düşüş, koşma veya darbeden kurtulmak için sırtını dönerek pasif savunma yapma
- Hakemin “ayrıl” komutundan sonra ve geri çekilmeden önce rakibe saldırmaya kalkmak
- Hakeme saldırma
- Güçlü bir darbe sonrasında olsa da üç defa dişliği düşürme
- Rakibin görüşünü engellemek için eli düz tutma

- o Rakibi ısırma

Kural 5. İhtar, Uyarı, Diskalifiye

Hakemin komutlarını uygulamayan, boks kurallarına karşı hareket eden, fairplay ruhuna aykırı dövüşen veya fauller yapan bir boksör; orta hakemin kararıyla uyarılır. Sporcu duruma göre ikaz edilir ya da sporcu diskalifiye edilir. Orta hakem sporcuyu ikaz etmek istiyorsa sporcuya “Dur” demeli ve kural ihlalinin göstermelidir. Sonrasında orta hakem sporcuya ve süpervizöre uyarıyı belirtmelidir.

Kural 6. Knockdown (Yere Sermek)

1. Sporcunun, yediği yumruk veya yumruklardan sonra ayakları haricinde vücudunun başka bir yerinin yere temas etmesidir.
2. Sporcunun yediği yumruk veya yumruklardan sonra halatların üzerine düşüp kalmasıdır.
3. Sporcunun, yediği yumruk veya yumruklardan sonra halatların tamamen veya kısmen dışarısında kalmasıdır.
4. Güçlü bir darbe sonrasında, sporcu yere yığılmamış olsa bile orta hakemin, sporcunun karşılaşmaya devam edemeyeceğini düşünmesidir.
5. Knockdown hâlinde orta hakem, sporcuya “Dur” demeli ve sporcu karşılaşmaya devam edebilecek şekildeyse birden sekize kadar; sporcu karşılaşmaya devam edemeyecek şekildeyse birden ona kadar saymalıdır.
6. Orta hakem sayarken sayılar arasında birer saniye bekleyecek ve her bir sayıyı eliyle göstererek yere yığılan sporcunun sayımdan haberi olmasını sağlayacaktır (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

Boksörün Ring Dışında Yere Düşmesi

Sporculardan biri yediği yumruk sonucunda saha dışına düşerse sporcuya, sekize kadar sayıldıktan sonra ayağa kalkması durumunda sahaya dönmesi için otuz saniye süre verilir. Sporcu, bu süre içerisinde sahaya geri dönemezse RSC ile yenilmiş sayılır.

Nakavt: Orta Hakem “Ona” kadar saydıktan sonra karşılaşma biter ve “KO” kararı verilir. Orta hakem, sporcunun acil tıbbi müdahaleye ihtiyacı olduğunu düşünürse saymayı durdurur.

Kural 7. Orta Hakemler

Orta Hakemin Görevleri

1. Karşılaşma süresince sporcularla ilgilenmek ve sporcuların sağlığını asli konu haline getirmek.
2. Tüm kuralların ve sportmenliğin özenli biçimde kontrol edildiğinden emin olmak.
3. Karşılaşmanın kontrolünü bütün aşamaları süresince sağlamak.
4. Zayıf sporcunun gereksiz cezalandırılmasını engellemek.
5. Dört komut sözcüğünü kullanmak:
 - Sporculara dövüşü durdurmalarını söylerken “Dur” (Stop) demek.
 - Sporculara dövüşe devam etmelerini söylerken “Boks” (Box) demek.
 - Birbirine sarılmış olan sporcuları ayırırken “Ayrıl” (Break) demek.
 - Zaman hakemi ve gong operatörüne süreyi durdurmasını söylerken “Süre” (Time) demek.
6. Orta hakem, sporcunun sakatlık hâline ilişkin olarak ring doktoruna danışabilir.

Orta Hakemin Sorumlulukları

- Karşılaşmanın herhangi bir raundunda maçı tek taraflı görmesi halinde, karşılaşmayı sonlandırmak.
- Sporcunun karşılaşmayı sürdüremeyeceği bir sakatlık yaşaması durumunda karşılaşmayı sonlandırmak.
- Sporcuların aktif olmadığını düşündüğü hallerde karşılaşmayı sonlandırmak. Bu durumda, hakem sporculardan birini veya ikisini de diskalifiye edebilir.
- Fair Play içerisinde bir karşılaşma olması veya kurallara uyulduğundan emin olunması adına fauller veya farklı nedenlerden ötürü sporcuya ihtar verilmesi veya sporcunun ikaz edilmesi gerekir.
- Orta hakemin komutlarını uygulamayan veya orta hakeme karşı saldırgan bir tavır takınan sporcuların diskalifiye etmek (Batmaz ve Kılınçoğlu 2017).

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1 ARAŞTIRMA GRUBU

Araştırmanın evrenini, Türk Milli Takımı'nda yer alan uluslararası yarışlara katılan 14-18 yaş kategorisinde yarışan genç ve yıldız sporcular ile 19 yaş ve üzeri elit kategoride yarışan sporculardan kadın ve erkek olarak rastgele seçilen 104 boksör oluşturmaktadır. Sporculara yapılmış olan anketler, Mart- Nisan 2019 tarihleri arasında uygulanmıştır.

3.2 ARAŞTIRMA MODELİ

Araştırma, var olan durumu sorgulayan betimsel bir çalışmadır. Türk Milli Takımı'nda yer alan uluslararası yarışlara katılan 14- 16 yaş kategorisinde yarışan genç ve yıldız sporcuların boks sporuna katılım nedenlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Tarama yöntemi, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemek ve ilişkilendirmek amacı ile yapılan bir araştırmadır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar 2009). Bu nedenle çalışmada tarama yöntemi tercih edilmiştir.

3.3 ARAŞTIRMA EVREN VE ÖRNEKLEMİ

Çalışmanın evrenini Türkiye'de bulunan 14-16 yaş kategorisindeki Milli Takımlarda yer almış boks sporcuları oluşturmaktadır. Örneklem grubu ise 2019 yılı Mersin ilinde düzenlenen "Gençler Ferdi Türkiye Boks Şampiyonası" ile Marmaris ilinde düzenlenen "Yıldızlar Türkiye Boks Şampiyonası"na katılan boksörlerden 104 boksörden oluşmaktadır.

3.4 VERİ TOPLAMA ARACI

Verilerin elde edilmesinde; Türk Milli Takımı'nda yer alan boks sporu yapan milli sporcularının boks başlama ve boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ve beklentilerinin değerlendirilmesini amaçlayan, toplam 27 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Uygulanan anket; "Türk Sporcularının Spordan Beklentileri ve Spora Yönelten Unsurlar" (Sunay ve Saraçaloğlu 1997), "Türkiye'de Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri2 (Bayraktar ve Sunay 2004) ve "Atletizm Yapan Atletlerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri" (Şimşek 2005) adlı çalışmalarda kullanılmıştır. Anket,

araştırmanın amacına uygun olarak araştırmacı ve danışmanı tarafından boks spor dalına uygun olarak düzenlenmiş ve veri toplama aracı olarak çalışma grubuna uygulanmıştır. Anket, 4 ana bölümden oluşurken; 1. Bölüm, milli sporcuların kişisel bilgilerini öğrenmeye yönelik “Kişisel Bilgi Formundan 2. Bölüm, milli sporcuların boks başlama nedenlerine ilişkin görüşleri 3. Bölüm, milli sporcuların boks sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenlerine ilişkin görüşleri ve 4. Bölüm, milli sporcuların boks sporundan beklentilerine ilişkin görüşleri alt başlıklarından oluşmaktadır (EK A.1).

3.5 VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ

Veri toplamak amacı ile anket uygulaması, araştırmacı tarafından tesadüfi olarak belirlenen sporcular ile birebir görüşülerek gerçekleştirilmiştir. Sporculara yapılmış olan anketler, Mart - Nisan 2019 tarihleri arasında uygulanmıştır. Anketten elde edilen verilere dayalı olarak anketin 2. bölümü için iç tutarlılık güvenirlik katsayısı 0,786, 3. bölümü için 0,755, 4.bölüm için 0,697 ve anketin geneli için ise 0,829 olarak hesaplanmıştır. Buna göre, araştırmada uygulanan aracın güvenilir bir araç olduğu söylenebilir.

3.6 VERİLERİN ANALİZİ

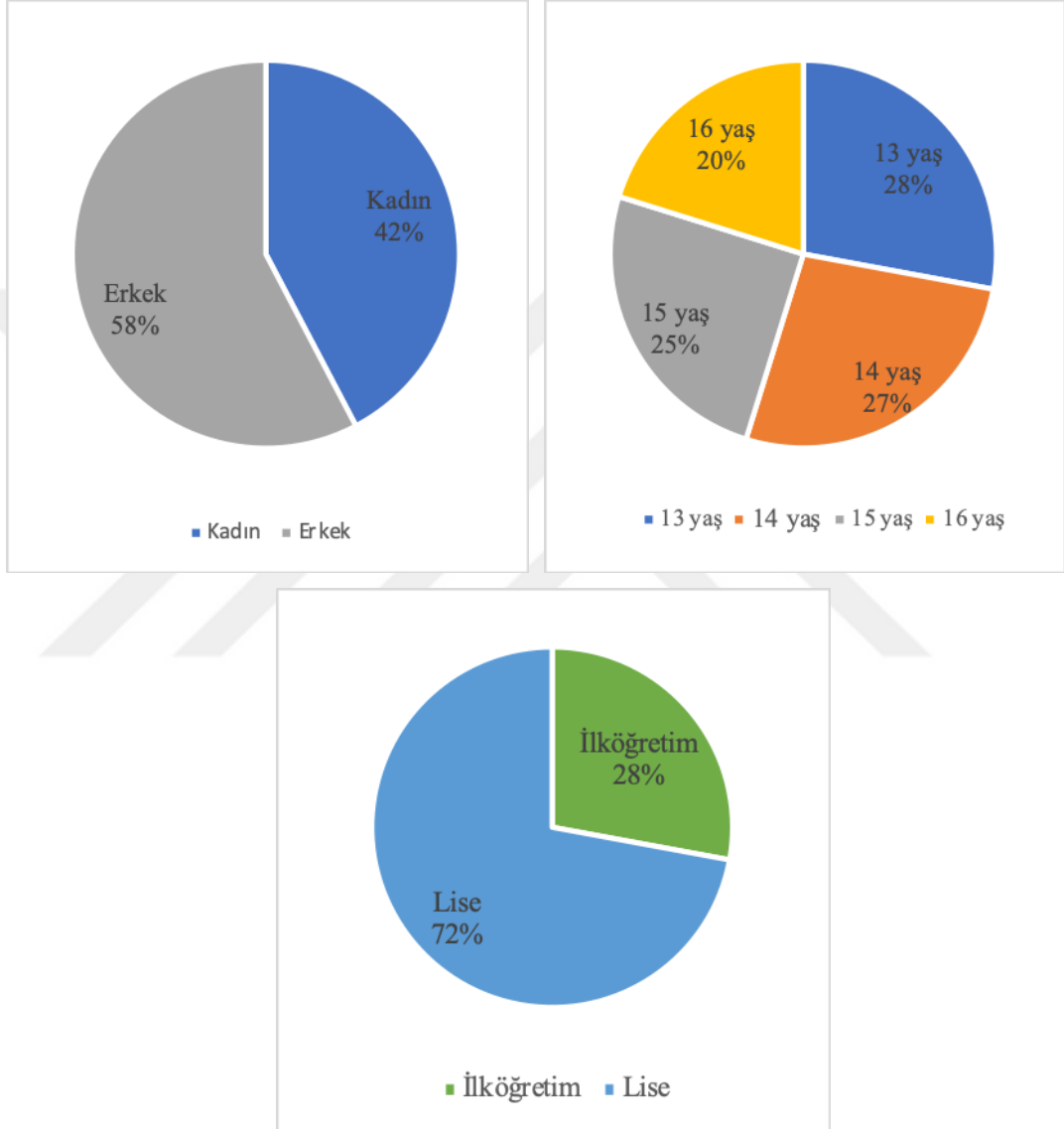
Araştırmada anketlerden elde edilen veriler kullanılarak frekans, yüzde ve aritmetik ortalama dağılımları bulunduktan sonra, araştırmaya katılan sporcuların ankete verdikleri cevapların karşılaştırılmasında, parametrik testlerden “t” testi ve ölçekler arası ilişkinin tespit edilmesi için korelasyon analizi kullanılmıştır. Normallik testi için ise Kolmogorov- Smirnov testi uygulanmıştır. “t” testi; hipotez testleri arasında en yaygın olarak kullanılan testtir. İki grup verinin ortalamaları arasında belirgin bir farklılık olup olmadığını, istatistiksel olarak belirlemeye çalışan bir yaklaşım olarak açıklanmaktadır. Çoklu grupların karşılaştırılması için ise ANOVA testi uygulanmıştır. Korelasyon analizi ise; değişkenler arasında ilişki olup olmadığını, eğer varsa bu ilişkinin ne yönde ve ne derecede olduğunu belirlemek için kullanılan bir istatistiksel yöntemdir. Bu araştırmanın ankette yer alan ölçek soruları 5’li Likert dereceleme ölçeğindeki yorumlarda aralıklar, $4/5 = 0.80$ formülüyle belirlenmiştir. Buna göre; 1,00–1,80 (1- Hiç), 1,81–2,60 (2- Az), 2,61–3,40 (3- Orta), 3,41–4,20 (4- Fazla), 4,21–5,00 (5- Çok fazla) şeklinde puanlama yapılmıştır.

Sonuçlar; %95 ve %99 güven aralığında, anlamlılık $p<0,05$ ve $p<0,01$ düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırmanın amacına uygun olarak toplanan veriler, istatistiksel paket programı IBM SPSS Statistics 21,0 ile değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

4.1 DEMOGRAFİK BULGULAR

Şekil 4.1. Sporcuların Yaş, Cinsiyet ve Eğitim Durumu Özellikleri

Çalışmamızdaki boks sporcularının %42'si (n=44) kadın, %58'i (n=60) erkek sporcudur. Sporcuların yaş değişkeni incelendiğinde %28'i (n=29) 13 yaşında, %27'si (n=28) 14 yaşında, %25'i (n=26) 15 yaşında ve %20'si (n=21) 16 yaşındadır. Eğitim durumları incelendiğinde ise sporcuların %28'si (n=29) ilköğretim ve %72'i (n=75) lise öğrenim düzeyinde eğitim almaktadırlar (Şekil 1).

Tablo 4.1. Sporcuların Boksa Başlama Nedenleri ile İlgili Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Anket Maddeleri (n=104)	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla	X	SS
Anne, baba ve kardeşin, spora yönelenmedeki etkisi	30 %28,8	18 %17,3	19 %18,3	17 %16,3	20 %19,2	2,80	1,50
Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelenmedeki etkisi	26 %25	19 %18,3	21 %20,2	22 %21,2	16 %15,4	2,84	1,42
Arkadaş ve akran grubunun, spora yönelenmedeki etkisi	17 %16,3	20 %19,2	20 %19,2	25 %24	22 %21,2	3,14	1,39
Beden Eğitimi öğretmenin, spora yönelenmedeki etkisi	14 %13,5	25 %24	23 %22,1	20 %19,2	22 %21,2	3,11	1,35
Çevre koşullarının (mahalle gibi) spora yönelenmedeki etkisi	13 %12,5	24 %23,1	25 %24	27 %26	15 %14,4	3,07	1,26
Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelenmedeki etkisi	8 %7,7	20 %19,2	35 %33,7	16 %15,4	25 %24	3,29	1,24
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	12 %11,5	21 %20,2	20 %19,2	27 %26	24 %23,1	3,29	1,33
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	14 %13,5	21 %20,2	25 %24	19 %18,3	25 %24	3,19	1,37

Milli boksörlerin “Anne, baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %28,8’i hiç derken, %19,2’u çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, ortalama ve standart sapma değeri ise $2,80 \pm 1,50$ olup sporcuların verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık geliştirebilir (Tablo 2).

Milli boksörlerin “Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelenmedeki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %25’i hiç derken, %19,2’si çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $2,84 \pm 1,42$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (4.1).

Milli boksörlerin “Arkadaş ve akran grubunun, spora yönelenmedeki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %16,3’ü hiç derken, %21,2’si çok fazla şeklinde görüş

bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,14 \pm 1,29$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.1).

Milli boksörlerin “Beden Eğitimi öğretmenin, spora yönelmedeki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %13,5’ü hiç derken, %21,2’si çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,11 \pm 1,35$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.1).

Milli boksörlerin “Çevre koşullarının (mahalle gibi) spora yönelmedeki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %12,5’ü hiç derken, %14,4’si çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,07 \pm 1,26$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.1).

Milli boksörlerin “Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %7,7’si hiç derken, %24’ü çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,29 \pm 1,24$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.1).

Milli boksörlerin “Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %11,5’i hiç derken, %23,1’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,29 \pm 1,33$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.1).

Milli boksörlerin “Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %13,5’i hiç derken, %24’ü çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,19 \pm 1,37$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.1).

Tablo 4.2. Sporcuların Boks Sporü İle Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenlerinin ve Görüşlerinin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Anket Maddeleri (n=104)	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla	X	SS
Boks sporunu sevmek	13 %12,5	21 %20,2	26 %25	14 %13,5	30 %28,8	3,26	1,39
Başarı kazanmaktan zevk duymak	19 %18,3	19 %18,3	26 %25	23 %22,1	17 %16,3	3,00	1,34
Spor yaparak sağlıklı olmak	11 %10,6	27 %26	24 %23,1	23 %22,1	19 %18,3	3,12	1,28
Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	10 %9,6	27 %26	20 %19,2	19 %18,3	28 %26,9	3,27	1,36
Sporun olumlu katkılarından haberdar	2	22	25	29	26	3,53	1,14

olmak	%1,9	%21,2	%24	%27,9	%25		
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	6	25	18	25	30	3,46	1,29
	%5,8	%24	%17,3	%24	%28,8		
Sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak	16	16	16	25	31	3,38	1,44
	%15,4	%15,4	%15,4	%24	%29,8		
Kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak	0	25	24	23	32	3,60	1,16
	%0	%24	%23,1	%22,1	%30,8		
Maddi geliri arttırmak	0	24	27	26	27	3,54	1,11
	%0	%23,1	%26	%25	%26		

Milli boksörlerin “Boks sporunu sevmek” sorusuna verdikleri cevapların %12,5’i hiç derken, %28,8’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,26 \pm 1,39$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2).

Milli boksörlerin “Başarı kazanmaktan zevk duymak” sorusuna verdikleri cevapların %18,3’i hiç derken, %16,3’ü çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,00 \pm 1,34$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2).

Milli boksörlerin “Spor yaparak sağlıklı olmak” sorusuna verdikleri cevapların %10,6’sı hiç derken, %18,3’ü çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,12 \pm 1,28$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2).

Milli boksörlerin “Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek” sorusuna verdikleri cevapların %9,6’sı hiç derken, %26,9’ü çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,27 \pm 1,36$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2).

Milli boksörlerin “Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak” sorusuna verdikleri cevapların %1,9’u hiç derken, %25’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,53 \pm 1,14$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2).

Milli boksörlerin “Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek” sorusuna verdikleri cevapların %5,8’i hiç derken, %28,8’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,46 \pm 1,29$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2).

Milli boksörlerin “Sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak” sorusuna verdikleri cevapların %15,4’i hiç derken, %29,8’i çok fazla şeklinde görüş

bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,38\pm 1,44$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2).

Milli boksörlerin “Kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak” sorusuna verdikleri cevapların %0’ı hiç derken, %30,8’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler,

genel ortalama ve standart sapma değeri $3,60\pm 1,16$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2).

Milli boksörlerin “Maddi geliri arttırmak” sorusuna verdikleri cevapların %0’ı hiç derken, %26’sı çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,54\pm 1,11$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2).

Tablo 2.3. Sporcuların Boks Sporundan Beklentileri ile İlgili Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Anket Maddeleri (n=104)	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla	X	SS
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	3	23	26	29	23	3,44	1,15
	%2,9	%22,1	%25	%27,9	%22,1		
Milli takıma seçilmek, milli olmak	4	25	22	30	23	3,41	1,19
	%3,8	%24	%21,2	%28,8	%22,1		
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	2	30	28	22	22	3,31	1,16
	%1,9	%28,8	%26,9	%21,2	%21,2		
Antrenör olmak	8	22	15	24	35	3,54	1,35
	%7,7	%21,2	%14,4	%23,1	%33,7		
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	4	24	29	22	25	3,38	1,19
	%3,8	%23,1	%27,9	%21,2	%24		
Çevresiyle spor yapan popüler bir insan olarak ilişkilerini sürdürmek	16	17	25	24	22	3,18	1,36
	%15,4	%16,3	%24	%23,1	%21,2		
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak	8	24	21	24	27	3,37	1,30
	%7,7	%23,1	%20,2	%23,1	%26		
Maddi olanaklara kavuşmak	7	29	24	24	20	3,20	1,23
	%6,7	%27,9	%23,1	%23,1	%19,2		
Beden eğitimi öğretmeni olmak	16	26	27	18	17	2,94	1,31
	%15,4	%25	%26	%17,3	%16,3		
Hakem olmak	15	25	30	20	14	2,93	1,25
	%14,4	%24	%28,8	%19,2	%13,5		

Milli boksörlerin “Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak” sorusuna verdikleri cevapların %2,9’u hiç derken, %22,1’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve

standart sapma değeri $3,44 \pm 1,15$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Milli boksörlerin “Milli takıma seçilmek, milli olmak” sorusuna verdikleri cevapların %3,8’i hiç derken, %22,1’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,41 \pm 1,19$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Milli boksörlerin “İyi bir fiziki görünüme sahip olmak” sorusuna verdikleri cevapların %1,9’u hiç derken, %22,2’si çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,31 \pm 1,16$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Milli boksörlerin “Antrenör olmak” sorusuna verdikleri cevapların %7,7’u hiç derken, %33,7’si çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,54 \pm 1,35$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Milli boksörlerin “İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek” sorusuna verdikleri cevapların %3,8’i hiç derken, %24’ü çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,38 \pm 1,19$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Milli boksörlerin “Çevresiyle spor yapan popüler bir insan olarak ilişkilerini sürdürmek” sorusuna verdikleri cevapların %15,4’ü hiç derken, %21,2’si çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,18 \pm 1,36$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Milli boksörlerin “İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak” sorusuna verdikleri cevapların %7,7’si hiç derken, %26’sı çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,37 \pm 1,30$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Milli boksörlerin “Maddi olanaklara kavuşmak” sorusuna verdikleri cevapların %6,7’si hiç derken, %19,2’si çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,20 \pm 1,23$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Milli boksörlerin “Beden eğitimi öğretmeni olmak” sorusuna verdikleri cevapların %15,4’ü hiç derken, %16,3’ü çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $2,94\pm 1,31$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Milli boksörlerin “Hakem olmak” sorusuna verdikleri cevapların %14,4’ü hiç derken, %13,5’ü çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $2,93\pm 1,25$ olup milli boksörlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3).

Tablo 4.4. Cinsiyete Göre Boks Sporuna Başlama Nedenleri ile İlgili Farklar

Anket Maddeleri (n=104)	Kadın (n=44)	Erkek (n=60)	t	p
	X±SS	X±SS		
Anne, baba ve kardeşin, spora yönelmedeki etkisi	2,82±1,52	2,78±1,48	0,12	0,91
Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelmedeki etkisi	2,93±1,43	2,77±1,40	0,59	0,56
Arkadaş ve akran grubunun, spora yönelmedeki etkisi	3,23±1,30	3,08±1,45	0,52	0,60
Beden Eğitimi öğretmenin, spora yönelmedeki etkisi	3,32±1,37	2,95±1,32	1,38	0,17
Çevre koşullarının (mahalle gibi) spora yönelmedeki etkisi	3,05±1,38	3,08±1,16	-0,15	0,88
Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisi	3,02±1,32	3,48±1,15	-1,89	0,05
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	3,34±1,38	3,25±1,31	0,34	0,73
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	2,98±1,35	3,35±1,36	-1,38	0,17

*p<0,05

Yapılan “t” testine göre; milli boksörlerin sadece “Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisi” sorusuna kadın sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri $3,02\pm 1,32$ iken, erkek sporcuların ortalama ve standart sapma değeri $3,48\pm 1,15$ olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark anlamlı bulunmuştur (p=0,049). Bu sonuç, erkek sporcuların boksa başlama konusunda, Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisinin kadın sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.4).

“H₁: Milli takım boks sporcularının cinsiyetlerinin boks sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir.

Cinsiyet bağımsız değişkeni ile boks başlama nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p \leq 0,05$) (Tablo 4.4).

Tablo 4.5. Cinsiyete Göre Boks sporu ile Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenleri ile İlgili Farklar

Anket Maddeleri (n=104)	Kadın (n=44)	Erkek (n=60)	t	p
	X±SS	X±SS		
Boks sporunu sevmek	3,39±1,54	3,17±1,28	0,79	0,43
Başarı kazanmaktan zevk duymak	2,70±1,34	3,22±1,31	-1,95	0,05*
Spor yaparak sağlıklı olmak	2,95±1,41	3,23±1,17	-1,10	0,27
Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	3,23±1,46	3,3±1,29	-0,27	0,79
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	3,45±1,10	3,58±1,17	-0,57	0,57
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	3,09±1,39	3,73±1,15	-2,57	0,01*
Sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak	3,41±1,46	3,35±1,44	0,21	0,84
Kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak	3,48±1,21	3,68±1,13	-0,89	0,37
Maddi geliri arttırmak	3,57±1,15	3,52±1,10	0,23	0,82

* $p < 0,05$

Yapılan “t” testine göre; milli boksörlerin “Başarı kazanmaktan zevk duymak” sorusuna kadın sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri 2,70±1,34 iken, erkek sporcuların ortalama ve standart sapma değeri 3,22±1,31 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p=0,05$). Bu sonuç, erkek sporcuların boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda, başarı kazanmaktan zevk duyma düşüncesinden, bayan sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.5).

Milli boksörlerin “Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek” sorusuna kadın sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri 3,09±1,39 iken, erkek sporcuların ortalama ve standart sapma değeri 3,73±1,15 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p=0,01$). Bu sonuç, erkek sporcuların boks

sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda, spor yaparak arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etme düşüncesinden, kadın sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.5).

“H₄: Milli takım boks sporcularının cinsiyetlerinin boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Cinsiyet bağımsız değişkeni ile boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p \leq 0,05$) (Tablo 4.5).

Tablo 4.6. Cinsiyete Göre Boks Sporundan Beklentiler ile İlgili Farklar

Anket Maddeleri (n=104)	Kadın (n=44)	Erkek (n=60)	t	p
	X±SS	X±SS		
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	3,43±1,28	3,45±1,05	-0,08	0,94
Milli takıma seçilmek, milli olmak	3,52±1,22	3,33±1,16	0,80	0,42
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	3,25±1,14	3,35±1,18	-0,43	0,67
Antrenör olmak	3,64±1,38	3,47±1,33	0,63	0,53
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	3,45±1,17	3,33±1,22	0,51	0,61
Çevresiyle spor yapan popüler bir insan olarak ilişkilerini sürdürmek	2,95±1,29	3,35±1,39	-1,48	0,14
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak	3,34±1,31	3,38±1,30	-0,16	0,87
Maddi olanaklara kavuşmak	3,02±1,17	3,33±1,27	-1,27	0,21
Beden eğitimi öğretmeni olmak	3,09±1,39	2,83±1,24	0,99	0,32
Hakem olmak	2,91±1,29	2,95±1,23	-0,16	0,87

* $p < 0,05$

Cinsiyet değişkenine göre yapılan “t” testinde; boks sporu ile boks sporundan beklentiler ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu sonuca göre; boks sporu ile boks sporundan beklentilerin kadın ve erkek ile herhangi bir sebep- sonuç ilişkisi yoktur (Tablo 4.6).

“H₇: Milli takım boks sporcularının cinsiyetlerinin boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Cinsiyet bağımsız değişkeni ile boks sporundan beklentiler ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p \leq 0,05$) (Tablo 4.6).

Tablo 4.7. Yaş Gruplarına Göre Boks Sporuna Başlama Nedenleri ile İlgili Farklar

Anket Maddeleri (n=104)	13 yaş (n=29)	14 yaş (n=28)	15 yaş (n=26)	16 yaş (n=21)	F	p
	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS		
Anne, baba ve kardeşin, spora yönelmedeki etkisi	2,59±1,52	3,04±1,67	2,73±1,37	2,86±1,42	0,45	0,72
Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelmedeki etkisi	2,79±1,44	2,93±1,46	2,54±1,36	3,14±1,39	0,76	0,52
Arkadaş ve akran grubunun, spora yönelmedeki etkisi	3,31±1,46	3,14±1,38	3,15±1,38	2,90±1,37	0,34	0,80
Beden Eğitimi öğretmeninin, spora yönelmedeki etkisi	3,03±1,37	3,21±1,48	3,04±1,34	3,14±1,24	0,11	0,95
Çevre koşullarının (mahalle gibi) spora yönelmedeki etkisi	3,17±1,13	3,11±1,34	2,92±1,23	3,05±1,39	0,19	0,90
Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisi	3,62±1,11	3,11±1,13	2,92±1,29	3,52±1,40	1,94	0,13
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	3,00±1,19	3,18±1,44	3,5±1,45	3,57±1,21	1,05	0,37
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	3,17±1,28	3,11±1,45	2,92±1,23	3,67±1,49	1,23	0,30

*p<0,05

Yapılan “Anova” testine göre; milli boksörlerin boks sporuna başlama nedenleri ile yaşları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu sonuca göre; boks sporuna başlama nedenleri ile yaş grupları arasında herhangi bir sebep- sonuç ilişkisi yoktur (Tablo 4.7).

Tablo 4.8. Yaş Gruplarına Göre Boks Sporunu ile Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenleri ile İlgili Farklar

Anket Maddeleri (n=104)	13 yaş (n=29)	14 yaş (n=28)	15 yaş (n=26)	16 yaş (n=21)	F	p
	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS		
Boks sporunu sevmek	3,66±1,14	3,14±1,46	3,04±1,51	3,14±1,46	1,12	0,35
Başarı kazanmaktan zevk duymak	3,31±1,01	2,75±1,40	3,08±1,52	2,81±1,44	1,01	0,39
Spor yaparak sağlıklı olmak	3,14±1,03	3,29±1,27	2,85±1,26	3,19±1,63	0,57	0,64

Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	3,55±1,24	3,18±1,31	2,69±1,57	3,71±1,10	2,92	0,03*
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	3,66±1,08	3,71±0,98	3,73±1,25	2,86±1,11	3,27	0,02*
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	3,31±1,34	3,82±1,16	3,54±1,36	3,1±1,26	1,47	0,23
Sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak	3,48±1,27	3,46±1,48	3,31±1,64	3,19±1,44	0,22	0,88
Kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak	3,59±1,24	3,79±1,20	3,31±1,12	3,71±1,06	0,85	0,47
Maddi geliri arttırmak	3,38±1,12	3,75±1,08	3,85±1,12	3,1±1,044	2,40	0,07

*p<0,05

Yapılan “Anova” testine göre, milli boksörlerin “Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek” sorusuna 13 yaş grubu sporcuların verdikleri cevapların ortalaması ve standart sapma değeri 3,55±1,24, 14 yaş grubu sporcuların 3,18±1,31, 15 yaş grubu sporcuların 2,69±1,57 ve 16 yaş grubu sporcuların 3,71±1,10 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark, anlamlı bulunmuştur (p=0,03). Hangi grupların arasında farkın olduğunu belirlemek için Tukey testi uygulanmıştır. 15 yaş grubu ile 16 yaş grubu arasında, 16 yaş grubu lehine fark tespit edilmiştir. Bu sonuç 16 yaş grubu boksörlerin, boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda, spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirme nedenlerinden, diğer yaş gruplarına göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir.

Milli boksörlerin “Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak” sorusuna 13 yaş grubu sporcuların verdikleri cevapların ortalaması ve standart sapma değeri 3,66±1,08, 14 yaş grubu sporcuların 3,71±0,98, 15 yaş grubu sporcuların 3,73±1,25 ve 16 yaş grubu sporcuların 2,86±1,11 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark, anlamlı bulunmuştur (p=0,02). Bu farkın Tukey testine göre 14 yaş grubu ile 16 yaş grubu arasında 14 yaş grubu lehine, 15 yaş grubu ile 16 yaş grubu arasında 15 yaş grubu lehine olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç 15 yaş grubu boksörlerin, boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda, sporun olumlu katkılarından haberdar olmak nedenlerinden, diğer yaş gruplarına göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir.

“H₅: Milli takım boks sporcularının yaş gruplarının boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi; elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Yaş grupları bağımsız değişkeni ile boks sporu ile profesyonel olarak

uğraşma nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p \leq 0,05$) (Tablo 4.8).

Tablo 3. Yaş Gruplarına Göre Boks Sporundan Beklentiler ile İlgili Farklar

Anket Maddeleri (n=104)	13 yaş (n=29)	14 yaş (n=28)	15 yaş (n=26)	16 yaş (n=21)	F	p
	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS		
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	3,41±1,02	3,75±1,08	3,19±1,39	3,38±1,07	1,11	0,35
Milli takıma seçilmek, milli olmak	3,62±1,21	3,54±1,07	3,12±1,07	3,33±1,43	0,97	0,41
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	3,31±1,14	3,39±1,10	3,27±1,34	3,24±1,09	0,08	0,97
Antrenör olmak	3,66±1,23	3,79±1,10	3,08±1,65	3,62±1,36	1,44	0,24
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	3,72±1,16	3,79±1,13	3,04±0,92	2,81±1,33	4,64	0,00*
Çevresiyle spor yapan popüler bir insan olarak ilişkilerini sürdürmek	3,28±1,16	3,14±1,38	3,31±1,46	2,95±1,50	0,32	0,81
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak	3,00±1,25	3,54±1,37	3,46±1,36	3,52±1,17	1,08	0,36
Maddi olanaklara kavuşmak	3,48±1,18	3,18±0,98	3,15±1,41	2,90±1,38	0,92	0,43
Beden eğitimi öğretmeni olmak	2,79±1,24	2,71±1,36	3,15±1,41	3,19±1,21	0,89	0,45
Hakem olmak	3,10±1,08	2,82±1,31	3,04±1,31	2,71±1,35	0,52	0,67

* $p < 0,05$

Yapılan “Anova” testine göre, milli boksörlerin “İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek” sorusuna 13 yaş grubu sporcuların verdikleri cevapların ortalaması ve standart sapma değeri 3,72±1,16, 14 yaş grubu sporcuların 3,79±1,13, 15 yaş grubu sporcuların 3,04±0,92 ve 16 yaş grubu sporcuların 2,81±1,33 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark, anlamlı bulunmuştur ($p=0,001$). Hangi grupların arasında farkın olduğunu belirlenmesi için Tukey testi uygulanmıştır. 13 yaş grubu ile 16 yaş grubu arasında, 13 yaş grubu lehine fark tespit edilmiştir. Bu sonuç 14 yaş grubu boksörlerin, boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda, spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirme nedenlerinden, diğer yaş gruplarına göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir.

“H₈: Milli takım boks sporcularının yaş gruplarının boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi; elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Yaş grupları bağımsız değişkeni ile boks sporundan beklentiler ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p \leq 0,05$) (Tablo 4.9).

Tablo 4.10. Eğitime Göre Boks Sporuna Başlama Nedenleri ile İlgili Farklar

Anket Maddeleri (n=104)	İlköğretim (n=29)	Lise (n=75)	t	p
	X±SS	X±SS		
Anne, baba ve kardeşin, spora yönelenmedeki etkisi	2,59±1,52	2,88±1,48	-0,90	0,37
Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelenmedeki etkisi	2,79±1,44	2,85±1,41	-0,19	0,85
Arkadaş ve akran grubunun, spora yönelenmedeki etkisi	3,31±1,46	3,08±1,36	0,76	0,45
Beden Eğitimi öğretmenin, spora yönelenmedeki etkisi	3,03±1,37	3,13±1,34	-0,33	0,74
Çevre koşullarının (mahalle gibi) spora yönelenmedeki etkisi	3,17±1,13	3,03±1,30	0,53	0,60
Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelenmedeki etkisi	3,62±1,11	3,16±1,27	1,71	0,09
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	3,00±1,19	3,4±1,37	-1,38	0,17
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	3,17±1,284	3,2±1,40	-0,09	0,93

* $p < 0,05$

Eğitim değişkenine göre yapılan “t” testinde; boks sporuna başlama nedenleri ile eğitim kademeleri arasında, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu sonuca göre göre, boks sporuna başlama nedenlerinin ilköğretim ve lise eğitim düzeyleri ile herhangi bir sebep-sonuç ilişkisi yoktur (Tablo 4.10).

“H₃: Milli takım boks sporcularının eğitim durumlarının boks sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi; elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Eğitim düzeyi bağımsız değişkeni ile boks sporuna başlama nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p \leq 0,05$) (Tablo4.10).

Tablo 4.11. Eğitime Göre Boks Sporü ile Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenleri ile İlgili Farklar

Anket Maddeleri (n=104)	İlköğretim (n=29)	Lise (n=75)	t	p
	X±SS	X±SS		
Boks sporunu sevmek	3,66±1,14	3,11±1,46	1,82	0,07
Başarı kazanmaktan zevk duymak	3,31±1,00	2,88±1,44	1,47	0,14
Spor yaparak sağlıklı olmak	3,14±1,03	3,11±1,37	0,11	0,91
Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	3,55±1,24	3,16±1,39	1,32	0,19
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	3,66±1,08	3,48±1,17	0,70	0,49
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	3,31±1,34	3,52±1,28	-0,74	0,46
Sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak	3,48±1,27	3,33±1,51	0,47	0,64
Kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak	3,59±1,24	3,6±1,14	-0,05	0,96
Maddi geliri arttırmak	3,38±1,12	3,6±1,12	-0,91	0,37

*p<0,05

Eğitim değişkenine göre yapılan “t” testinde; boks sporü ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile eğitim düzeyleri arasında, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu sonuca göre; boks sporü ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerinin, ilk öğretim ve lise eğitim düzeyleri ile herhangi bir sebep-sonuç ilişkisi yoktur (Tablo 4.11).

“H₆: Milli takım boks sporcularının eğitim durumlarının boks sporü ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Eğitim düzeyi bağımsız değişkeni ile boks sporü ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (p ≤0,05) (Tablo 4.11).

Tablo 4.12. Eğitime Göre Boks Sporundan Beklentiler ile İlgili Farklar

Anket Maddeleri (n=104)	İlköğretim (n=29)	Lise (n=75)	t	p
	X±SS	X±SS		
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	3,41±1,02	3,45±1,20	-0,16	0,88
Milli takıma seçilmek, milli olmak	3,62±1,21	3,33±1,19	1,11	0,27
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	3,31±1,14	3,31±1,17	0,01	0,99
Antrenör olmak	3,66±1,23	3,49±1,40	0,55	0,59
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	3,72±1,16	3,25±1,19	1,83	0,05
Çevresiyle spor yapan popüler bir insan olarak ilişkilerini sürdürmek	3,28±1,16	3,15±1,43	0,43	0,67
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak	3,00±1,25	3,51±1,30	-1,80	0,08
Maddi olanaklara kavuşmak	3,48±1,18	3,09±1,24	1,45	0,15
Beden eğitimi öğretmeni olmak	2,79±1,24	3,00±1,33	-0,72	0,47
Hakem olmak	3,10±1,08	2,87±1,31	0,87	0,39

*p<0,05

Yapılan “t” testine göre; milli takım boksörlerin “İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek” sorusuna, ilk öğretim düzeyinde eğitim alan sporcuların verdikleri cevapların ortalaması ve standart sapması 3,72±1,16 iken, lise düzeyinde eğitim alan sporcuların ortalaması ve standart sapması 3,25±1,19 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark, anlamlı bulunmuştur (p=0,05). Bu sonuç, ilk öğretim düzeyinde eğitim alan sporcuların boks sporundan beklentileri konusunda, İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek beklentisinin, lise düzeyinde eğitim alan sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.12).

“H₉: Milli takım boks sporcu eğitim durumlarının boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Eğitim düzeyi bağımsız değişkeni ile boks sporundan beklentiler ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (p≤0,05) (Tablo 4.12).

Tablo 4.43. Ölçekler Arası Korelasyon Analizi

Değişkenler		Boks sporuna başlama nedenleri	Boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri
Boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri	r	0,19	-
	p	0,05	-
Boks sporundan beklentileri	r	0,06	-0,14
	p	0,52	0,16

**p=0,001

Yapılan korelasyon analize göre; ölçekler arası anlamlı ilişki düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda, sorgulanan H₁₀, H₁₁, H₁₂ hipotezlerinin sonuçları aşağıdaki gibidir:

“H₁₀: Milli takım boks sporcularının boksa başlama nedenleri ile boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p=0,05 değerine göre ret edilmiştir. Ölçekler arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (Tablo 4.13).

“H₁₁: Milli takım boks sporcularının boksa başlama nedenleri ile boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p=0,52 değerine göre ret edilmiştir. Ölçekler arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (Tablo 14).

“H₁₂: Milli takım boks sporcularının boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile boks sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p=0,16 değerine göre ret edilmiştir. Ölçekler arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (Tablo 4.13).

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİ

Yapılan araştırmaya göre; sporcunun spora başlama nedenleri, profesyonel olarak yapma durumu ve ilgilendiği spor branşından beklentileri bakımından yapılan değerlendirmeler yapılan diğer araştırmalar ve tespit ile karşılaştırıldığında şu bulgular ortaya çıkmaktadır:

Bu araştırmanın genelinde Boks Türk Milli Takımı'nda yer alan sporcuların demografik özellikleri; 13 yaş, 14 yaş, 15 yaş ve 16 yaş gruplarında profesyonel boks sporu ile uğraşmakta olan milli boksörlerin bu spora başlama ve boks sporundan beklentileri üzerine yapılan araştırma ile incelenmiştir. Araştırmaya katılan sporcuların %42'sinin kadın, %58'inin erkek sporcu ve %28'i ilk öğretim, %72'si lise düzeyinde eğitim almakta olan öğrenciler oldukları saptanmıştır.

Boksa başlama nedenlerine göre kullanılan ölçek yargıları;

Milli boksörlerin “Anne, baba ve kardeşin, spora yönelmedeki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluğun %28,8'i “hiç” seçeneğini tercih ettiği görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan benzer çalışmalardan farklı olduğu görülmektedir. Bu farklılığın diğer spor dallarına göre boks sporunun fiziksel mücadele ve dövüş içerikli olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ebeveynler koruma davranışı içinde bulunarak çocuklarını boks sporuna yönlendirmemektedir.

Araştırmamıza benzeyen çalışmalar incelendiğinde; “Türkiye’de Üst Düzey Taekwondo, Karate Ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerine Teşvik Eden Unsurlar, Yapma Nedenleri Ve Geleceğe Yönelik Beklentileri” araştırmasında başlama nedenlerinden “Anne, baba ve kardeşin, spora yönelmedeki etkisi” sorusu çalışmamızın aksine düşük oranda “hiç” seçeneği seçilmiş olduğu tespit edilmiştir (Alibaz vd. 2006).

Milli boksörlerin “Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisi” ve “Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluğun %24’ü “çok fazla” seçeneğini tercih ettiği görülmüştür. Cinsiyete göre sporcular karşılaştırıldığında, okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisi açısından farklılık bulunmuştur. Erkek sporcuların boksa başlama konusunda,

okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelenlerde kadın sporculara göre daha fazla etkilendiği sonucuna varılmıştır (Tablo 4.5). Bu sonuçlar geçmişte yapılan Bavlı'nın (2009) araştırması ve Özbek ve Şanlı'nın (2011) araştırmasıyla benzerlik göstermektedir.

Boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerine göre kullanılan ölçek yargıları; Milli boksörlerin spor ile uğraşma profesyonel olarak uğraşma nedenlerinden "Başarı kazanmaktan zevk duymak" sorusuna verdikleri cevapların %16,3'ü "çok fazla" seçeneğini tercih ettiği, "Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek" sorusuna verdikleri cevapların ise %28,8'i "çok fazla" seçeneğini tercih ettiği görülmüştür. Cinsiyete göre sporcular karşılaştırıldığında, başarı kazanmaktan zevk duyma nedeni erkek ve kadın sporcular arasında fark tespit edilmiştir. Erkek sporcuların boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda başarı kazanmaktan zevk duyma hissiyatı kadın sporculara göre daha fazla olduğu görülmektedir. Bir başka istatistiksel fark ise arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etme isteğinde tespit edilmiştir. Erkek sporcuların kadın sporculara göre daha fazla arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etme eğiliminde olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.6).

Milli boksörlerin yaş değişkenine göre spor ile uğraşma profesyonel olarak uğraşma nedenleri incelendiğinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. 16 yaş grubu sporcuların spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirme nedeninden diğer yaş gruplarına göre daha fazla etkilendiği saptanmıştır. 15 yaş grubu boksörlerin ise sporun olumlu katkılarından haberdar olma nedeninden diğer yaş gruplarına göre daha fazla etkilendiği saptanmıştır (Tablo 4.8).

Literatür incelendiğinde Alibaz vd. (2006) yaptıkları araştırmada spor ile profesyonel olarak uğraşma nedenini boş zamanları olumlu değerlendirme bildiren erkek ve kadın sporcular arasında istatistiksel bir fark tespit etmiştir.

Literatür incelendiğinde sporcuların profesyonel olarak uğraşma nedenlerine ile ilgili sonuçlar araştırmamız ile benzerlik göstermektedir. Yıldırım ve Sunay (2009), yaptıkları araştırmada cinsiyet ve eğitim durumu değişkenine göre inceleme yapmış ve sporcuların profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile bu değişkenler arasında bir fark tespit etmemiştir.

Boks sporundan beklentiler ile ilgili kullanılan ölçek yargıları;

Milli boksörlerin spordan beklentileri ile ilgili “İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluğun %24’ü “çok fazla” seçeneğini tercih ettiği görülmüştür. Yaş gruplarına göre sporcular karşılaştırıldığında, ileride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görme beklentisi arasında fark tespit edilmiştir. 13 yaş grubu sporcuların boks sporundan beklentileri ile ilgili olarak ileride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görme beklentisi diğer yaş gruplarına göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Milli boksörlerin eğitim durumuna göre yapılan incelemede ilköğretim ve lise düzeyi arasında istatistiksel fark tespit edilmiştir. İlköğretim düzeyinde eğitim göre boksörlerin, ileride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görme beklentisini lise düzeyinde eğitim göre boksörlere göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Literatür incelendiğimizde; geçmişte yapılan “Türkiye’de Üst Düzey Taekwondo, Karate Ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerine Teşvik Eden Unsurlar, Yapma Nedenleri Ve Geleceğe Yönelik Beklentileri” başlıklı araştırmada sporcuların beklentileri ile ilgili sonuçlar mevcut araştırmamızın sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Araştırmacılar, sporcuların üniversitelerin beden eğitimi ve spor yüksekokullarında eğitim görme beklentilerinde cinsiyet değişkenine göre $p<0,00$ düzeyinde fark tespit etmiştir. Bu beklentinin erkek sporcuların kadın sporculara göre daha yüksek olduğunu bildirmişlerdir (Alibaz vd. 2006).

Araştırmamıza benzer çalışmalar incelendiğinde uygulanan sporcu evrenine göre sonuçlar farklılık göstermektedir. Sunay ve Saraçaloğlu (2003) tarafından yapılan araştırmada, lisanslı olarak spor yapan sporcuları spora teşvik eden unsurların başında, anne, baba ve yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörü gelmektedir. Yine aynı araştırmada televizyon kanalları ve basın yayın organları ise spora teşvik eden unsurların sonunda gelmektedir. Farklı bir araştırmada ise Kılıcıgil (1998) spora yönelmede sosyal çevre unsurlarından aile, en önemli etkiyi yapmaktadır. Daha sonra sırasıyla aile dışı yakın çevreden okul ortamının ve arkadaş grubunun spora yönelmede önemli katkısı vardır. Sosyal çevreyi oluşturan unsurların hepsi aslında iç içedir ve birbirlerinden kesin çizgilerle ayrılmaz olarak bildirmiştir. Geçmişte yapılan “Samsun İlinde Tenis Sporu İle Uğraşanların Bu Sporu Seçme Sebeplerinin Araştırılması”

araştırması ile “Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri” başlıklı araştırmasında da benzer sonuçlar saptanmıştır.

5.1 SONUÇ

Literatürdeki çalışmalara bakıldığında; Türk Milli Takımı'ndaki boks sporcuları ile ilgili aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Farklı yaş grubu milli boksörlerin yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelmedeki etkisi bulunmamış,
2. Farklı yaş grubu milli boksörlerin arkadaş ve akran grubunun, spora yönelmedeki etkisi bulunmamış,
3. Boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri olarak, erkek milli boksörlerin maddi gelirlerini arttırmanın boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında görmemekte,
4. Boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri olarak, sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak nedenleri arasında görmemekte,
5. Boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri olarak, kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olma nedenleri arasında görmemekte,
sonuçlarına varılmıştır.

Ayrıca Milli takım sporcularının boksa başlama nedenleri, boks sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ve boks sporundan beklentilere dair diğer bağımlı değişken yargılarında anlamlı sonuçlar bulunmamıştır.

5.2 ÖNERİLER

Bulunan sonuçlara yönelik olarak şu öneriler getirilmiştir:

- Boks sporunu özellikle ortaöğretim öğrencilerinde beden eğitimi dersi içinde verilmesi,
- Boks minik öğrencilere tanıtılarak verilecek temel eğitim ardından yetenekli bulunan öğrencilerin TBF ve boks kulüplerine beden eğitimi öğretmenleri tarafından yönlendirilmeleri,
- Öğrencinin boks sporu ile tanışması için basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisinin artırılması,

- Milli duyguların ve milli sporcu olmanın kazanımlarının boks sporuna yeni başlayan yaş gruplarına anlatılması ve milli takım sporcusu olma isteğinin artırılması,
- Boks sporuna yeni başlayan sporcuların özellikle profesyonel olarak devam ettirmeleri, antrenör olmak, eğitmen olarak yüksek öğrenim görmek beklentilerinin kazanılması için eğitim-öğretim kurumlarında yönlendirme yapılması,
- Bu araştırmadan sonra yapılacak çalışmalara yön vermesi bakımından boks sporuna başlama nedenlerinin nitel değişkenler göz önüne alınarak yapılması, sübjektif değerlendirilmeler (Örneğin; psikolojik, sosyo-demografik ve fiziksel yeterlilik düzeyler) dikkate alınarak yönelmelerindeki birincil etkenler tespit edilerek bu beklentiler doğrultusunda akademik çalışmalar hazırlanabilir.
- Boks sporunun profesyonel yapılması amaçlarının ve beklentilerinin ne ölçüde gerçekleştiği takip edilerek sporcuların karşılanamayan beklentileri ile ilgili bireylerin sosyolojik ve psikolojik özelliklerini de içeren çalışmalara yer verilmesi, toplumun spora yönelmesi ve spordan beklentilerinin karşılanma düzeylerinin artırılması, bireylerin boks spor etkinliklerine katılımlarını artırmadaki önemi üzerine çalışmalar yapılması önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akbulut, A. (2018). Taekwondo ve Boks Antrenörlerinin Tükenmişlik Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Yüksek Lisans Tezi*, Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Başer, E. (1998). *Futbolda psikoloji ve başarı*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Batmaz, S. ve Kılınçoğlu, Ş. (2017). *Ortaöğretim spor lisesi bireysel sporlar boks ders kitabı*. Ankara: MEB Yayınları.
- Bayraktar, B. ve Sunay, H. (2004). Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Voleybol Sporuna Yönelmelerine Neden Olan Unsurlar İle Beklentileri, 8. *Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Kitapçığı*, Antalya, Kasım:17-24, 78.
- Braddock, J. H.(1991) "Race, Athletics, and Educational Attainment: Dispelling The Myths".*Youth and Society*. 1(3),335-350.
- Camp, W.G. (1990). Participation In Student Activities and Achievement. A Covariance Structural Analysis. *Journal of Educational Research*. 9(5), 272-278.
- Cemç, M. S. (2018). Elit Boksörlerin Ritim Duyguları İle El Tercihi, Göz Dominansı Ve İşitme Süreleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, 6-7. Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Çarba, E. (2018). Savunma Ve Dövüş Sporları Yapan Sporcular İle Diğer Bireysel Sporları Yapan Sporcuların Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Durgun, D. (2007). Türkiye’de Sporun Gelişimi Ve Değişen Kullanıcı Gereksinmelerini Karşılıyıcı Yönde Modern Stadyum Yapılarının Temel Planlama Özellikleri. *Yüksek Lisans Tezi*, Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.
- Evren, M. (1994). *Kapalı spor salonları ve diğer spor tesislerine umumi bir bakış*. İstanbul: Pulhan Matbaası.
- Fişek, K. (2003). *Sporun anatomisi*. İstanbul: YGS Yayınları.

- Fişekçioğlu, B. (1994). *Toplumsal yasamda sporun yeri ve önemi*. Erzurum:Ankara Üniversitesi BESYO, 1.Spor Kongresi Kitabı.
- Görgüt, İ. (2012). 11-14 Yaş Grubu Hentbolcuların Spora Başlama Nedenleri Ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Güner, B. (2015). Türk Gençliğinin Serbest Zamanlarını Değerlendirme Biçimleri: Bir Literatür Taraması. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi*. 2(3), 12-19.
- Hasırcı, S. (2000). *Sporda denetim odağı*. Ankara: Bağırđan Yayınevi.
- Hausenblas, H.A., Brewer, B.W. and Van, Raalte J.L. (2004). Self-Presentation And Exercise. *J Appl Soc Psychol*. 16 (3),1-12.
- Hekim, M. (2015). Boks Sporcularının Sporda Isınma ve Soğuma Çalışmaları Konusundaki Bilgi ve Alışkanlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*. 1(1), 52-63.
- Hekim, M. (2016). Çocuklarda Beden Eğitimi, Spor ve Oyun Etkinliklerine Katılımın Kemik Gelişimi Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 5(2), 66-71.
- İmamoğlu, R. (2009). Samsun İlinde Tenis Sporü İle Uğraşanların Bu Sporü Seçme Sebeplerinin Araştırlması. *Yüksek Lisans Tezi*, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Karaküçük, S. ve Yetim, A. (1997). Sporcuların spor yapma amaçları ve spora yönlendirilmelerinde etken olan faktörler üzerine bir araştırma. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 2(1), 71-79.
- Kılıcđgil, E. *Sosyal çevre-spor ilişkileri*. Ankara: Bağırđan Yayınevi.
- Koç, S. (2005). *Beden eğitimi ve sporda beceri gelişimi*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Korkmaz, F.(2003). Voleybol Sporcularını Voleybola Yönelten Bazı Motivasyonel Faktörler. *Voleybol Bilim ve Teknoloji Dergisi*. 10(3), ss, 33-41.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal boyutlarıyla spor*. Ankara: Bağırđan Yayınevi.

- Öztürk, S. (2019). Türk Milli Takımında Yer Alan Triatloncuların Triatlon Sporuna Başlama Nedenleri ve Beklentileri. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Ramazanoğlu, F., Altungül, O. ve Özer, A. (2008). *Rekreasyon faaliyetlerinin sportif uygulamaları yönünden önemi*. F, Ramazanoğlu, (Çev.), İstanbul: Kırmızı Yayınları.
- Salar, B., Hekim, M. ve Tokgöz, M. (2012). 15-18 Yaş Grubu Takım ve Ferdi Spor Yapan Bireylerin Duygusal Durumlarının Karşılaştırılması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 4(6),123-135.
- Saltuk, S. (1999). *Antik stadyumlar f4, f2, f5*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Savaş, S.ve Uğraş, A. (2004). Sekiz Haftalık Sezon Öncesi Antrenman Programının Üniversiteli Erkek Boks, Taekwondo ve Karate Sporcularının Fiziksel Ve Fizyolojik Özellikleri Üzerine Olan Etkileri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*.24(3), 257-274.
- Sunay, H.(2002). Türkiye’de Sporun Yaygınlaştırılması Kapsamında Çağdaş Spor Yöneticilerinin Rolü ve Önemi, *7.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi* Kitapçığı, 2002, Antalya.
- Şahin, A. (2015). Engellilerde Sosyal Gelişim Yetersizlikleri: Sosyalleşme Sürecinde Sporun Faydaları. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi*. 2(3), 20-28.
- Şahin, M., Yetim, A.A. ve Çelik, A. (2012). Psikolojik Sağlamlığın Gelişiminde Koruyucu Bir Faktör Olarak Spor ve Fiziksel Aktivite. *The Journal of Academic Social Science Studies*. 5(8),373-380.
- Voight, D. (1998). *Sports sociology*. A. Atalay, (Çev.), İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Yalçın, S. (2017). Boksörlerde Aerobik ve Anaerobik Gücün Arttırılmasında Training Mask Etkisini İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Sakarya.
- Yan, J.H. and Penny, M. (2004). Cultural Influence İn Youth’s Motivation On Physical Activity. *Journal of Sport Behavior*. .27(4).

EKLER

EK 1

TÜRK MİLLİ TAKIMINDA YER ALAN BOKSÖRLERİN BOKS SPORUNA BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİ

Sevgili Boksörler

Bu anket, “Türk Milli Takımında Yer Alan Boksörlerin Boks Sporuna Başlama Nedenleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi” isimli İstanbul Gelişim Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yüksek Lisans tez çalışması için uygulanmaktadır.

Sizlere doldurmanız için verilen bu anket formu sizin boks sporuna başlama nedenlerinizi ve boks sporuyla ilgili beklentilerinizin saptanmasına yönelik sorulardan oluşmaktadır. Anketin amacı yapmakta olduğunuz boks sporuna başlama nedenlerinizi ve boks sporuna ait beklentilerinizin saptanmasını sağlayarak, bu branşı sürdüren siz sporcularımızın ne amaçla bu sporu yaptığınızı belirlemektir.

Aşağıda cevaplamanız için sunulan sorulara 1 ile 5 arasında bir değerlendirme yapmanız gerekmektedir. “1” en düşük “5” ise işaretleyebileceğiniz en yüksek notu göstermektedir. Soruları dikkatli okuyarak maddelerde açıklanan bilgilere göre size uygun olan seçeneği kutucuğa “X” işareti koyarak işaretleyiniz. 1= Hiç 2=Az 3=Orta 4=Fazla 5=Çok Fazla

Gösterdiğiniz ilgi için teşekkürler.

A- KİŞİSEL BİLGİLER

Yaş:

1-Cinsiyetiniz () Kadın () Erkek

2-Eğitim Durumunuz () İlköğretim () Lise () Diğer

B- BOKS SPORUNA BAŞLAMA İLE BEKLENTİLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

I-BÖLÜM: Boks Sporuna Başlamanızda Sizi Teşvik Eden Unsurları Etkililik Derecelerine Göre Belirtiniz

Boks Sporuna Başlama Nedenleri		1	2	3	4	5
1.	Anne, baba ve kardeşin, spora yönelenmedeki etkisi					
2.	Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelenmedeki etkisi					
3.	Arkadaş ve akran grubunun, spora yönelenmedeki etkisi					
4.	Beden Eğitimi öğretmeninin, spora yönelenmedeki etkisi					
5.	Çevre koşullarının (mahalle gibi) spora yönelenmedeki etkisi					
6.	Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelenmedeki etkisi					
7.	Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi					
8.	Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi					

II-BÖLÜM: Boks Sporuyla Profesyonel Biçimde Uğraşma Nedeni Olarak Aşağıdaki Maddelerden Hangisi Ne Derece Etkili Oldu?

Boks sporuyla profesyonel biçimde uğraşma nedenleri		1	2	3	4	5
1.	İlgili spor branşını sevmek					
2.	Başarı kazanmaktan zevk duymak					
3.	İlgili spor branşıyla uğraşarak sağlıklı olmak					
4.	Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek					
5.	Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak					
6.	Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek					
7.	Sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak					
8.	Kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak					
9.	Maddi geliri arttırmak					

III-BÖLÜM: Boks Branşında İleride Olmasını Beklediğiniz Beklentiler En Çok Aşağıdaki Seçeneklerden Hangisine Uymaktadır.

Boks sporundan beklentiler		1	2	3	4	5
1.	Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak					
2.	Milli takıma seçilmek, milli olmak					
3.	İyi bir fiziki görünüme sahip olmak					
4.	Antrenör olmak					
5.	İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek					
6.	Çevresiyle spor yapan popüler bir insan olarak ilişkilerini sürdürmek					
7.	İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak					
8.	Maddi olanaklara kavuşmak					
9.	Beden eğitimi öğretmeni olmak					
10.	Hakem olmak					

Anket Tamamlanmıştır
TEŞEKKÜRLER

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER	
Adı Soyadı	: Harun KAHRAMAN
Doğum tarihi	: 01.01.1993
Doğum yeri	: Elâzığ
Medeni hali	: Bekar
Uyruğu	: Türkiye Cumhuriyeti
Adres	: Balıkesir Karaoğlan Mah. Emir Sok. No=16/1 Karesi - Balıkesir
Tel	: 0544 461 00 23
E-mail	: harun.3279@hotmail.com
EĞİTİM	
Lise	: Balak Gazi Lisesi
Lisans	: Balıkesir Üniversitesi, BESYO
Yüksek lisans	: İstanbul Gelişim Üniversitesi
YABANCI DİL BİLGİSİ	
İngilizce	: ---
Ales	: 69